oameni
mihai mateiu

oameni

—

mihai mateiu

Oameni de Mihai Mateiu
seria Proză | colecția Minutar

© 2011 casa de pariuri literare
www.cdpl.ro | editura@cdpl.ro
tel.: 021.2607596; 0741.587259; 0726.407349

editor: Cristian Cosma (un cristian)
producție: Victor Jalbă-Șoimaru

© copertă realizată de Radu Manelici (Faber Studio)
typefaces Warnock Pro & Adobe Text Pro, designer Robert Slimbach, Adobe Systems Incorporated
typeface Fedra Mono Std Pro, designer Peter Biľak, Typotheque VOF
tipărit la Mega Print, Cluj-Napoca

0 9 8 7 6 5 4 3 2

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Mateiu, Mihai (16.09.1976)
Oameni / Mihai Mateiu – București:
Casa de pariuri literare, 2011
ISBN: 978-606-8342-31-3

821.135.1–32

oameni

—

mihai mateiu

PROZĂ SCURTĂ

casa de pariuri literare

Mihai Mateiu

Născut în 1976 la Târgu-Mureș.

De 13 ani trăiește în Cluj-Napoca. Pentru a reuși asta, a făcut diverse munci: casier-încasator la o companie energetică, gestionar al unui magazin de panificație, muncitor într-un atelier de înrămare, librar, lipitor de afișe, coordonator de relații publice și evenimente.

În 2003, ***Tribuna*** i-a publicat primele două povestiri. De atunci, textele lui au apărut în diverse reviste: ***Familia***, ***Apostrof***, ***Noua literatură***, ***Tribuna***, ***Magyar Napló***, ***Helikon***, ***EgoPHobia***. Câteva proze scurte au ajuns în antologiile ***Az ev muforditasai 2008*** (MAGYAR NAPLÓ, 2008), ***The Aesthetica Creative Works Annual 2009*** (AESTHETICA MAGAZINE, 2009), ***Minimal*** (MIRADOR, 2009) și ***Echinox*** (ECHINOX, 2011).

Are câțiva prieteni scriitori, dar nu aparține vreunui grup literar.

Ține mult la simplitate, la bunul simț, la integritate.

E dependent de mișcare, de activitatea fizică.

mamei mele

aproape

tânărului zis Vrabie

Era devreme și iarba încă udă de rouă, dar se simțea în aer căldura care-avea să vină peste câteva ore. O apucă grăbit pe cărarea din spatele blocului, drumul cel mai scurt spre canal. Strângea în mână o lansetă telescopică, un *DAM* vechi de un metru optzeci, echipată cu o mulinetă cam mare și cu o lingură argintie, prinsă într-o agrafă cu vârtej – incredibilul cadou primit de la Kiss bácsi de ziua lui.

Împlinise de curând 12 ani și în timpul verii era la fel de tuciuriu ca țiganii din cartier – se obișnuise cu ei, cum se obișnuise și cu blocurile fără ferestre în care trăiau, înnegrite de fumul focurilor pe care le aprindeau iarna în camere și cu rufele colorate întinse pe sfori peste tot. Se mutase în cartier împreună cu maică-sa în urmă cu șase ani, după ce ai lui divorțaseră, în singurul bloc renovat de fabrica unde lucra ea. La început, îngrozită, nu-l lăsa să meargă singur nici până la magazin. Abia când începuse școala trebuise să-nvețe să se descurce pe cont propriu. Majoritatea colegilor lui erau țigănuși din cartier și cu timpul ajunsese să le facă față, să nu se mai lase intimidat și să riposteze. Luase bătaie de multe ori, într-un rând rămăsese fără ghiozdan și pantofi, dar nu plânsese niciodată. Nu de față cu ei. În câțiva ani aluatul lui se schimbase, devenise la fel de dur ca al lor.

După ce urcă pe dig o luă în josul canalului, spre baraj. Prin cadrul unei ferestre, la etajul trei al celui mai apropiat bloc, se ițea capul unui cal. Ajunse lângă gardul depozitului de fier vechi și culese din drum câteva pietre, pentru câinii care stăteau de obicei la poartă. De data asta nu erau acolo. Trecu podul peste canal și se opri câteva clipe la capătul celuilalt, cel mare, ca să privească apa Mureșului bolborosind sub turbine.

Timp de aproape doi ani un bărbat locuise cu ei, apoi rămăseseră din nou singuri. Maică-sa îi lăsa dimineața pe masă sandvișurile pentru școală, iar la patru, când se întorcea de la serviciu, îi încălzea prânzul pregătit cu o zi înainte. Restul după-amiezii gătea, spăla și făcea curățenie, iar după ce termina se instala pe fotoliul din fața televizorului și se uita la seriale, fumând și sorbind dintr-o cană mare cu cafea. Îl întreba de teme, dar nu-l verifica niciodată. Seara îl lăsa afară până târziu, să se joace cu prietenii pe care și-i făcuse – mergeau pe terenul de fotbal din curtea școlii, se ascundeau printre blocuri, vara făceau baie în canal. Învățase de la ceilalți să înoate și să se scufunde ținând ochii deschiși sub apă. Jucau prinsea și oglinda, uneori aruncau în apă o monedă strălucitoare și apoi se întreceau să o găsească printre pietrele de pe fund. De când mai crescuseră mergeau și la baraj – intrau sub cascade, se fugăreau pe dalele alunecoase și prindeau peștișori cu tricourile înnodate.

Acolo îl întâlnise pe Kiss bácsi. Bătrânul purta întotdeauna cizme de cauciuc, pantaloni lungi și pulover, oricât ar fi fost de cald. Pescuia în curentul

de sub baraj și într-un rând, când el se oferise să înoate și să-i scoată cârligul agățat de o creangă, îi zâmbise recunoscător. De atunci începuse să stea pe lângă el, iar bătrânul părea bucuros să aibă pe cine instrui: îl învățase să lege cârligele, să pună momeala și să țină pluta în curent. Uneori îi aducea și lui un băț ușor, de bambus, cu care prinsese primii lui cleni. În schimb, el îl ajuta să caute râme, să prindă broscuțe și să nu-și mai lase monturile în crengile de pe fundul apei. La un an de când se cunoscuseră, de ziua lui, bătrânul îi dăruise una din lansetele sale.

Ajuns pe malul celălalt, o apucă tot în josul apei. Merse pe cărarea lată câteva sute de metri, apoi intră printre tufe și începu să coboare malul abrupt, ținându-se cu mâna liberă de crengi și de smocurile tari de iarbă. Mai bâjbâi o vreme prin stufăriș, apoi găsi în sfârșit locul – apa era aici lină, doar mai la vale se agita iar peste un prag de bolovani. Desfăcu grăbit undița, aliniind inelele așa cum îl învățase Kiss bácsi, apoi reglă frâna mulinetei. Prima lansare nu-i reuși, lingura zbură cu boltă și căzu cu zgomot pe apă, la doar câțiva metri mai în față. O trase repede înapoi și încercă din nou – de data asta reuși s-o trimită razant, ca pe un proiectil, la o distanță mult mai mare. Satisfăcut, începu să recupereze lent, amintindu-și să ridice uneori vârful, închipuindu-și un peștișor care încearcă să fugă, plimbându-l ușor în stânga și în dreapta.

Era prima vară în care se gândise la școală. La Raluca de fapt. Cu un an în urmă, când apăruse la ei în clasă, li se păruse tuturor rătăcită acolo – arăta ca

fetele de la școlile din oraș, nu înjura și învăța toate lecțiile. În pauze vorbea doar cu fetele și nu răspundea când băieții strigau după ea. El avusese noroc și în ultimul trimestru, când diriginta le schimbase din nou locurile, nimerise cu ea în bancă. La început îl tratase cu răceală, stând pe jumătate întoarsă cu spatele. Apoi uitase și stătuse normal, iar el putuse să o privească cu coada ochiului cum scrie în caiet, strângându-și buzele. Îi studiase atent mâinile cu unghii îngrijite, părul de culoarea mierii pieptănat lins și puful auriu de pe tâmple.

Îi zâmbise pentru prima dată în ziua în care își scăpase stiloul, iar el i-l prinsese din zbor. Atunci observase și că ochii ei nu erau negri, ci de un albastru foarte închis. În altă zi, când își uitase dinadins manualul acasă și ea îl lăsase să se uite într-al ei, stătuse cel mai aproape de ea și-i simțise mirosul părului. Puțin câte puțin, începuseră să vorbească. În ultima zi dinaintea vacanței, ea îi spusese că va merge cu părinții la mare – dintre oamenii pe care-i cunoștea el, doar Kiss bácsi fusese o dată la mare, în tinerețe. De atunci se gândise la ea în fiecare seară, înainte să adoarmă. Până seara trecută.

Pe malul celălalt un bărbat trăsese o căruță lângă apă, dând-o cu spatele și strunind calul. Apoi începuse să încarce în ea nisip ud cu o lopată. Calul se mișca uneori încercând să ajungă la niște smocuri de iarbă și atunci omul striga la el. Era un cal mare și roșu, cu vene umflate sub piele.

Cu o zi înainte fusese cu Vizi la canal și jucaseră oglinda până se înserase. Îl văzuseră pe bețivul de

Lajos întorcându-se de la pescuit și când fugiseră să-l întrebe ce-a prins le arătase, în punga de plastic pe care-o ținea în mână, o știucă mare. Apoi, chiar când se pregăteau să plece acasă, apăruseră fetele cu covorul și hotărâseră să mai stea puțin. Erau trei țigăncuțe, de aceeași vârstă cu ei. După ce întinseseră covorul pe jos aruncaseră apă peste el cu o găleată și una dintre ele se apucase să-l frece cu o perie – stătea în genunchi și ei, din apă, îi vedeau chiloții. Celelalte îi observaseră că se uită, șușotiseră ceva și râseseră, apoi cea de pe covor își ridicase de tot rochia și își băgase chiloții în fund. Ochii i se lipiseră de fesele ei mici și bombate, iar când Vizi se săturase și ieșise din apă el se codise, strigându-i să-l aștepte. Până la urmă n-avusese încotro și ieșise și el, încercând să-și ascundă slipul ridicat ca un cort. Când trecuse pe lângă covor, ele observaseră și-ncepuseră să râdă.

— Arată-mi și-ți arăt pizda, îi strigase cea cu peria, iar el o luase la fugă după Vizi, cu pantalonii și adidașii în mâini, mușcat din spate de râsetele lor. Înainte de a adormi se gândise cum ar fi fost să accepte și i se făcuse dintr-o dată foarte cald.

De câteva minute trăgea lingura prin apă fără să se mai uite la ea. Bărbatul de pe malul celălalt terminase de încărcat nisipul, se urcase în căruță și mânase calul pe drum. Îi privea îndepărtându-se când lingura ajunse la un metru de vârful lansetei și săltă afară din apă. În urma ei, o știucă scoase capul încercând să o apuce, atingând-o doar, apoi se răsuci lovind apa cu coada și se scufundă din nou. Îi văzuse

limpede gura lată de o palmă, dinții mărunți și ochii galbeni. Rămase uluit, cu gura căscată și inima bubuindu-i înnebunită în piept.

înfrângerea

La fluierul final, tabela arată în continuare 2 – 0. Din boxe izbucnește la volum maxim imnul gazdelor și urletele entuziaste ale galeriei lor îl umplu de ură. Se îndreaptă spre ieșire împreună cu prietenii lui – sunt dezumflați, au fețele triste. Așteaptă cu toții în tăcere până li se dă voie să părăsească stadionul, apoi pornesc la pas în urma unei mașini cu girofarurile pornite. Nu cântă nimeni, se aud doar comentarii și înjurături înfundate. La prima intersecție rămân mai în urmă și se despart de pluton, luând-o spre Belvedere. Ocolesc hotelul și coboară șirul lung de trepte către Someș, apoi merg o vreme pe trotuarul îngust de lângă mal. Niciunul nu scoate o vorbă, preferă să privească apa gălbuie în care se reflectă luminile albastre ale stâlpilor de înaltă tensiune. Traversează pe podul de lângă Operă și intră la Rainbow să cumpere bere și țigări, apoi se afundă în întunericul parcului – parcul lor, unde se simt în sfârșit acasă.

Așteptase meciul ăsta mai ceva decât pe Moș Crăciun când era mic – visase la el tot anul trecut, când ei jucau încă în B, pe când ceferiștii se lăfăiau în prima ligă. Acum însă, în sfârșit, *Șepcile* se întorseseră unde le era locul – *Unica iubire, marea revenire*. Chiar dacă de la începutul campionatului pierduseră aproape toate meciurile, nu vroia să se gândească

că vor retrograda din nou. Trebuia să se întâmple o minune și sperase ca un nebun că se va întâmpla acum, nu puteau să piardă în fața *CFR*-ului. Se întâlnise cu Comi la *Ancora* încă de la trei după-masa – în ciuda codului portocaliu de caniculă, veniseră amândoi cu fularele la gât. Pe la patru apăruse și Șarpele, iar Rică imediat după el. Băuseră apoi beri până la șapte, când se porniseră spre Gruia, uitându-se urât la vișiniii întâlniți în drum. Cu o oră înaintea meciului își ocupaseră deja locurile de la peluză, în mijlocul galeriei, și așteptaseră cu sufletul la gură să înceapă. Urlaseră apoi timp de 90 de minute, el mai tare decât toți ceilalți – zadarnic, nu se întâmplase nicio minune. „*U*" jucase dezastruos – se înfierbântase însă prea tare ca să recunoască asta, așa că înjurase cu sete arbitrul, tușierii, echipa și galeria *CFR*-ului, pe toți muiștii ăia nenorociți. La urmă se simțise înșelat, așa că mersese să bea cu prietenii de supărare.

După o oră sunt încă acolo, pe o bancă din parcul pustiu. Berea le-a dezlegat până la urmă limbile și dezbat în gura mare fiecare fază a meciului, ca la *Procesul etapei*.

— O fost fault, mă, să-mi bag pula dacă nu! O ținut cu ei!!

— L-or cumpărat, măăă!! Pot cumpăra pe-oricine, be-mi-ar pula de unguri!

S-a îmbătat destul de tare, simte totuși limpede cât de fără sens sunt discuțiile astea. Răul nu mai poate fi oricum reparat, probabil vor juca din nou în B – gândul ăsta îi otrăvește mintea. Își

amintește mereu fețele fericite ale labagiilor din galeria *CFR*-ului, urletele lor disprețuitoare. Ce știu ăia despre fotbal ? Niște căcați care-și închipuie că pot cumpăra orice! Au trei români în echipă și fac pula mare! I-ar călca pe toți în picioare, le-ar scoate fotbalul din cap... Tresare când îl vede pe Rică ridicându-se de pe bancă și alergând să-i taie calea unui băiat care trece pe o altă alee.

— Stai, mă, că nu-ți fac nimic! Îl conduce de braț spre banca lor, de parcă ar vrea să li-l prezinte. Știi a' cui îi parcu' ăsta ?

E înalt și slab și are gâtul înfășurat într-un fular vișiniu, dracu' știe cum îl ginise Rică în întuneric. Se vede în ochii lui că e paralizat de frică, că ar da orice ca să nu fie acolo. Un slăbănog. Un ceferist nenorocit! În timp ce se ridică de pe bancă îl întreabă „Ești fericit, mă ?", dar nu așteaptă niciun răspuns și îl îndoaie cu un pumn în stomac. Rică îi pleznește și el o palmă răsunătoare peste ceafă și, când slăbănogul o rupe brusc la fugă, îl mai ajunge și cu un picior în fund. Râd cu toții, el însă nu se simte mulțumit. Se ia după ceferist, fără să-l asculte pe Rică care-i strigă să-l lase în pace – s-a ambiționat să-l ajungă și să-i mai tragă câteva palme, avea o față care le cerea. Aleargă ușor, fără efort, și după cincizeci de metri reușește să-l apuce de geacă, silindu-l să se oprească.

— Unde fugi, măă ?, îi urlă în urechea pe care celălalt și-o acoperă din reflex cu brațul ridicat. Unde pizda mă-tii crezi că fugi ? Îl prinde de guler și-l scutură, încercând să-l facă să spună ceva – cel mai tare îl enervează că slăbănogul n-a scos de la început

niciun cuvânt, că nu-l roagă să-i dea drumul. Ești ungur, mă? De ce nu vorbești? Băiatul începe să se smucească, încercând să scape, și-l lovește pe neașteptate cu pumnul în față. Reacția lui e super rapidă, croșeul cu care bătuse toate recordurile la aparatele de lovit explodează în tâmpla slăbănogului, care se întinde pe jos ca fulgerat. Capul lui scoate un sunet sec când se lovește de dalele de piatră.

— Dumnezeii mă-tii de ceferist! îi strigă de sus, atingându-l cu un șut în burtă. Dai în mine, măă?? Spumegă și se apleacă să-l ia de fulare, dar slăbănogul pare leșinat, atârnă moale ca o cârpă. La lumina slabă a celui mai apropiat felinar, i se pare că vede o pată mică și neagră lângă capul lui.

— Mă, măă!! îi strigă zgâlțâindu-l de umăr, dar celălalt nu dă nici un semn că-l aude.

— I-ai dat somn? întreabă Rică, care apare rânjind lângă ei.

— E, mă! Cred că-i curge sânge din nas...

Rică își scoate telefonul din buzunar și apropie display-ul de fața slăbănogului. În lumina electrică, balta mică și întunecată de sub capul lui devine brusc de un roșu orbitor și amândoi simt că li se moaie genunchii. Sângele nu-i curge din nas.

— Mă, măă..., zice și Rică, scuturându-l la rândul lui. Pula mea, ăsta-i mort!

Își simte mintea dintr-o dată limpede, în schimb mâinile și picioarele îi sunt cuprinse de un tremur neplăcut.

— El a sărit... Eu numa' una i-am dat, n-avea cum... S-a lovit cu capu' când a căzut...

Se întoarce spre Comi și Șarpe, care au ajuns lângă ei, încercând să le explice și lor ce s-a întâmplat – nici nu-și dă seama că vorbește în șoaptă. Șarpe se apleacă deasupra slăbănogului și îi pune palma la gură, încercând să-i simtă respirația.

— Nu mai suflă, mă, să mor io!

— Și ce să-i fac ?, întreabă el străbătut de un fior de panică.

— Ar trebui să chemăm salvarea, își dă cu părerea Comi. Fața lui pare dintr-o dată cumplit de îngrijorată.

Rică e nervos, agitat.

— Dacă vine poliția, am pus-o toți!

Își scoate telefonul și se uită la el pierdut, neștiind ce să facă. Apoi, în timp ce se îndepărtează câțiva pași pe alee, se vede ca într-un film formând 112 și apăsând butonul de apelare. Prietenii care privesc în urma lui îl aud zicând „în parcul central... cred c-a murit cineva" și apoi „în drept cu Napoca". Mai răspunde la câteva întrebări și își spune numele, care îi sună dintr-o dată ciudat de străin. După ce închide clapeta se apropie încet de o bancă și se lasă să cadă în adâncitura ei neagră. E destul de aproape ca să audă ce vorbesc ceilalți, dar cuvintele lor îi par lipsite de sens. În minte îi vin tot felul de imagini, farfuria cu cartofi prăjiți pe care maică-sa i-o lăsase probabil pe masă pentru când se întoarce, sânii Monei în cupele triunghiulare ale costumului de baie – i-a promis că merg mâine la ștrand, de fapt e deja mâine... Încearcă să se scuture de gândurile astea, să înțeleagă ce se întâmplă, dar în afară de „Cum... ?"

nu-i mai vine nimic în minte. La un moment dat vede trupul întins pe pământ în jurul căruia se învârt prietenii lui și simte brusc că se sufocă – trage de fularul de la gât, și-l scoate lăsându-l să cadă pe bancă. Când își recapătă suflul încearcă să recapituleze, să facă ordine. Plecase de acasă la meci, înainte fusese la Ancora... Acolo mergea și cu taică-său când era mic, înainte de meciurile lui „*U*". Îl lăsa să soarbă spuma de pe bere, spunea că așa se face bărbat. După ce treceau podul cumpărau semințe de la țigani, își amintește paharele lor de lemn cu fundul gros... Îl trezește sunetul sirenei, vede luminile rotindu-se ca niște stroboscoape amețitoare pe bolta de frunze a parcului. Rică vorbește cu o femeie îmbrăcată în salopetă roșie, doi brancardieri scot din spatele dubei o targă pe roți. Un spasm violent îl cutremură, se apleacă în față și varsă.

Ridică ochii doar când cineva îl bate pe umăr, dar fasciculul alb al lanternei îl orbește. Nu-și dă seama dacă a adormit și cât timp a trecut. Se ridică cu greu și întinde ascultător mâinile spre unul dintre polițiști, privind curios cum i se strâng cătușele în jurul încheieturilor. E condus apoi spre o mașină albă. Urcă pe bancheta din spate și portiera se trântește în urma lui cu un sunet înfundat, plăcut, care-l izolează de lume. Rămâne o vreme singur, privind copacii smulși din beznă de sclipirea intermitentă a girofarului. Radioul de la bord merge în surdină, se aude vag o voce care anunță rezultatele etapei. „Am pierdut", se gândește.

Se ridică și oprește camera. Nicio grimasă de ușurare pe fața bătrânului – e la fel de liniștit ca la început, același zâmbet binevoitor, ușor amuzat, îi stăruie pe buze. El în schimb se simte frânt. Și furios – o enervare care crescuse inexplicabil în timpul discuției, provocându-i câteva remarce tăioase. Contrar obiceiului, nu-l mai invită în oraș. Îi oferă doar o cafea, anticipând refuzul, apoi începe să-și adune lucrurile – știe că e nepoliticos, dar simte nevoia ciudată de a-l jigni. După ce îl privește atent câteva clipe, bătrânul se ridică, își ia ziarul sportiv de pe măsuță și se îndreaptă încet spre ușă. Reușește în ultimul moment să-și recapete buna cuviință – merge după el scuzându-se pentru impolitețe și mulțumindu-i pentru interviu. Apoi îl conduce pe culoarul redacției până la ieșire. În aerul plăcut al serii se liniștește – un râu de lumini curge lent pe carosabil, bătrânul devine dintr-odată un anonim pe care-l va înghiți curând șuvoiul trecătorilor. Caută încă o formulă de despărțire când acesta îi întinde mâna, mulțumindu-i scurt pentru invitație. Îl urmărește câteva clipe cum se îndepărtează fără grabă, privind detașat oamenii și clădirile din jur.

Întors în birou, se așază pe unul dintre fotolii și își golește paharul cu apă, privind în gol. După câteva minute se ridică, scoate minidiscul din cameră,

îl pune într-o carcasă și apoi în servietă. Mai ia un dosar și o agendă și aranjează restul hârtiilor pe colțul mesei. Din prag se uită încă o dată în urmă, verificând totul, apoi stinge lumina și iese. Portarul îl salută respectuos, iar el îi aruncă un „Serviciu ușor" înainte de a urca în lift. *BMW*-ul negru, curat și lucios, e singura mașină din parcare. În timp ce își așază servieta pe bancheta din spate, apelează un număr de pe mobil – îi spune soției că a terminat mai repede și vine direct acasă, întrebând-o dacă trebuie să cumpere ceva în drum. Răspunsul, un vechi joc al lor, nu-i provoacă zâmbetul obișnuit. După ce închide scapă chiar o înjurătură – întâlnirea asta l-a dat peste cap ca pe un puști de liceu. „Și chiar nu-i cazul", se gândește. „Paștele mă-sii!"

La 40 de ani e redactor-șef al celei mai apreciate reviste glossy pentru bărbați – una în care poți citi texte excelente, nu doar reclame, topuri cu cele mai sexy femei și metode de a-ți mări bicepșii. Articolele lui dau de obicei coperta fiecărui număr și sunt despre bărbați de succes, care-au făcut performanță în domeniul lor: artă, cinema, afaceri, jurnalism, modă, sport, rareori politică. Deși pornesc de la interviuri, textele sunt concepute ca niște povestiri al căror stil relaxat a devenit o marcă personală – invitații devin personaje, la fel cum devine și el un ins care aduce puțin cu Peter Marlowe, eroul adolescenței sale. Interviurile le face în biroul personal de la sediul revistei, înregistrând discuția cu o cameră digitală – revederea atentă a filmării îl

ajută întotdeauna să pătrundă mai adânc în personalitatea invitaților, studiindu-le atent cele mai mărunte gesturi, analizându-le ezitările.

De bătrân auzise pentru prima dată cu câteva luni în urmă, de la un fost coleg de facultate cu care băuse câteva pahare – i-l descrisese drept un ins fermecător, inteligent și discret, cu o reputație demnă de Casanova. Îi reauzise numele întâmplător, pomenit de o colegă, iar remarca ei îi stârnise o ușoară invidie și curiozitatea. Internetul furniza prea puține informații despre el – economist, fost manager general al unei companii destul de importante, în prezent acționar și membru al consiliului director. Dacă exista într-adevăr o latură extrem de erotizată a vieții sale, ea nu era de notorietate – niciun scandal, nicio informație în direcția asta. Hotărâse să stabilească o întâlnire, în care să decidă dacă merită sau nu să facă un interviu.

Bătrânul acceptase și se întâlniseră la o cafenea din centru – fusese de ajuns o privire pentru ca imaginea de moș libidinos pe care și-o făcuse despre el să i se șteargă complet din minte. Știa că are în jur de 60 de ani, dar arăta de cel mult 50 : înalt, fără urmă de burtă, cu părul grizonat tuns extrem de scurt și o mustață pe oală, prelungită într-un cioc lat. Un bărbat într-adevăr frumos, cu trăsături puternice, îmbrăcat cu un bun gust desăvârșit. Ce îl impresionase însă cu adevărat fusese enorma lui vitalitate și forța pe care-o degaja. Vorbea calm, oarecum tărăgănat, dar apăsat, privindu-l mereu în ochi cu o curiozitate nemascată – discutaseră despre muzică, literatură,

politică și criza economică, bătrânul mișcându-se cu ușurință în toate aceste domenii, zâmbind subțire la orice nouă provocare, dând-și seama că e testat. Abia spre sfârșitul întâlnirii reușise să atingă și punctul fierbinte – aflând că nu fusese niciodată căsătorit, insistase în direcția asta.

— Am auzit multe despre dumneavoastră... De fiecare dată vi se făcea o aură de mare cuceritor...

Bătrânul zâmbi înclinându-și capul, o confirmare nici modestă, nici arogantă, iar el riscase să pluseze.

— Ați fi dispus să abordăm și acest aspect în interviu ?

Timp de câteva clipe bătrânul îl studiase atent, apoi zâmbise din nou, parcă amuzat.

— Am o vagă bănuială că e aspectul care vă interesează cel mai mult. Nu mă deranjează să vorbim doar despre asta, dacă doriți.

Încercase să protesteze, dar omul devenise brusc foarte ferm.

— Domnule Stanciu, vă cunosc revista și v-am citit de multe ori cu plăcere articolele. Știu că scrieți doar despre oameni care excelează în ceva, iar femeile sunt singurul „domeniu" care m-ar face eligibil.

— N-aș vrea să vă simțiți jignit.

— Ipocrizia ar fi ceva mult mai supărător. Nu mi-e rușine cu modul în care-mi duc viața; e o alegere personală, pe care mi-o asum. Departe de a mă simți ofensat, invitația dumneavoastră mă onorează.

Parchează mașina în fața casei, coboară și își ia servieta din spate. Urcă încet treptele tocite ale

imobilului, oprindu-se în fața singurei uși de pe palierul primului etaj. Își caută cheile și deschide, salutând cu voce tare în clipa în care pășește în holul înalt, luminat de o lampă cu picior. O aude pe soția sa răspunzându-i din living, peste sonorul televizorului. Se descalță și răcoarea gresiei îi transmite un fior de plăcere. Ca de fiecare dată când ajunge acasă, simte o mică încântare – e mai mult decât un sentiment de confort, ceva ce pare a fi propriu acelui spațiu, respirabil doar în interiorul lui. Asta e casa pe care și-a dorit-o întotdeauna, din copilărie – casa pe care a avut norocul să o găsească și să și-o permită, în care s-a simțit minunat din prima zi.

Soția lui stă turcește pe canapea, cu un bol plin de popcorn alături, urmărind o emisiune de știri. Se apleacă deasupra ei și o sărută, cuprins de un acces brusc de tandrețe. Ea își trece mâna prin părul lui fără să-și desprindă ochii de ecran.

— Ți-e foame ?

— Am mâncat în oraș. Cum a fost azi ?

— Plicticos, nimic special. La tine ?

— Destul de ciudat... interviul. Aș vrea să-l revăd, poate încep să și scriu ceva. Să văd dacă merge.

— Ok. Să ai spor!

Trece în camera de alături, își așază servieta pe birou și deschide laptopul. Așteptând să pornească, își scoate sacoul și iese pe balcon – e un balcon mic și rotund, pe colțul clădirii, care-l făcuse să se îndrăgostească de apartament din clipa în care-l văzuse. Rămâne o vreme sprijinit de balustrada din ciment, inspirând aerul plăcut al începutului de

noapte. Apoi, întors în cameră, scoate minidiscul din servietă și-l introduce în laptop. Își desface cravata și o atârnă de spătarul scaunului, apoi se așază. Deschide filmul cu un player special și oprește pe primul cadru, studiind încă o dată hainele bătrânului: costum galben de stofă moale, ușoară, cămașă în dungi zigzagate, albe și albastre, cravată tricotată, maro roșcat cu dungi orizontale galbene, tot zigzagate, al cărei capăt lat e tăiat drept și cu câțiva centimetri mai scurt decât celălalt, bretele întrezărite de sub reverele sacoului – trebuie să recunoască că, dincolo de stil, omul avea și un fel de curaj vestimentar. Pornește din nou înregistrarea, sărind peste prima parte a discuției.

— Cum așa, n-ați fost niciodată îndrăgostit? Nu ați simțit niciodată că nu mai puteți trăi fără să fiți lângă femeia iubită în fiecare secundă?

— Ba da, cum să nu! Eram foarte tânăr și credeam că iubirea e totul, singurul lucru pentru care merită să trăiești. Simțeam că vine de undeva... de sus, că are un sens profund, dincolo de lumea asta. Așa mă-nvățaseră toate cărțile citite din copilărie. Șocul a fost când a trebuit să recunosc că trăiesc cea de-a doua iubire... unică și veșnică. De-atunci, încetul cu încetul, perspectiva mea asupra iubirii s-a schimbat, a devenit mult mai... puțin poetică. De-a dreptul nesuferită pentru mulți dintre prietenii mei.

Zâmbise la ultima remarcă, dar el se abținuse de la orice comentariu, forțându-l în felul acesta să continue.

— Probabil a contat mult și preocuparea mea pentru psihologie din timpul facultății. Cred că datorită ei am început să văd iubirea drept un cumul de atracții, nevoi satisfăcute și dependențe. La care se adaugă de multe ori o doză considerabilă de frică – de singurătate, de proprii demoni, de alte lucruri. La vremea când descopeream viziunea asta, nu mă-mpăcam prea bine nici cu ideea de dependență, nici cu frica. Eram obsedat să-mi testez limitele, ultimele, așa că am ales să trăiesc singur, să văd ce-mi lipsește. Am avut astfel șansa să constat că singurătatea nu e nici pe departe grozăvia pe care suntem învățați s-o credem. Și că, pentru unii oameni, nu pentru toți, ea poate fi prețul libertății.

— Și nu v-ați îndoit niciodată de alegerea făcută? Nu v-ați temut că viziunea asta, care v-a-ndemnat să alegeți singurătatea, ar putea fi greșită? Majoritatea oamenilor cred că iubirea ține de suflet și trebuie să fie mai mult decât suma unor... nevoi meschine.

— Sunt supus îndoielii ca toți ceilalți, domnule Stanciu. Poate că, într-adevăr, mă preocupă mai puțin ce „ar trebui" să fie unele lucruri, printre care și iubirea, pentru ca oamenii să se simtă împăcați. Sper să n-o luați drept lăudăroșenie goală, dar eu pot trăi cu gândul că nu e absolut nimic „dincolo", că tot ce avem e „aici". Ba chiar aș spune că această convingere a sporit enorm gustul fiecărui lucru pe care l-am făcut în viață.

— N-aș vrea să intrăm într-o dispută pe tema credinței, remarc doar că filosofia dumneavoastră de

viață pune la-ndoială concepte fundamentale ca familia, căsnicia... Ce propune ea în schimb ?

— Libertatea..., ca un alt fel de împlinire personală. Trăirea în prezent... Curiozitatea, gustul pentru neprevăzut... Desigur, plăcerea.

— La ce fel de libertate vă referiți ?

— Mă tem că nu pot explica. Cred că fiecare om simte într-un fel când își pierde libertatea, chiar dacă nu e pregătit să și recunoască sau să accepte lucrul acesta. Dacă totuși ar face-o, cred că un sondaj în rândul oamenilor căsătoriți, mai ales al celor căsătoriți de curând, ar arăta că majoritatea trăiesc un vag sentiment de... privare de libertate. Desigur, libertatea de care vorbesc poate fi ușor echivalată cu egoismul. Și trebuie să recunosc că e foarte greu să trasezi o limită între ele.

— Dar câștigurile ? Toate-acele lucruri care apar când doi oameni aleg să-și împartă viața : respectul, comunicarea, înțelegerea... Susținerea reciprocă...

— Da, sunt și căsnicii fericite, care-i înalță pe parteneri – din păcate, mă tem că e vorba de niște excepții. Pe de altă parte, e destul de trist când ai nevoie de ani de zile pentru a ajunge să respecți un om, ca să nu mai vorbim de cazurile în care se întâmplă pe dos și cunoașterea erodează respectul. Cât privește comunicarea... nu știu ce să zic; mulți dintre cei care pot spune „Știu ce vrea înainte să deschidă gura" nu gustă neapărat lucrul acesta. Înțelegerea e, din nou, ceva foarte complex. Am văzut oameni care-au trăit împreună o viață fiind incapabili să-și cunoască nevoile. M-am gândit de multe ori la toate astea,

studiind, cu discreție, desigur, viața privată a prietenilor mei. Am rămas de fiecare dată la părerea că altele sunt resorturile căsniciei – nevoia de previzibil, de siguranță până la urmă. Dar cred că e cât se poate de firesc să existe priorități și, de la o anumită vârstă mai ales, siguranța să prevaleze în fața plăcerii și a surprizei.

— Asta nu s-a întâmplat și în cazul dumneavoastră.

— Nu.

Oprește imaginea și privește zâmbetul încremenit al bătrânului. Nu e nici malițios, nici arogant – în spatele lui se simte forța unei convingeri, dar și, abia acum observă, un fel de tristețe difuză. Totuși, nu poate scăpa de impresia că e ceva găunos în toată pălăvrăgeala asta. Se ridică, deschide ușa și străbate livingul spre bucătărie. Soția lui s-a întins pe canapea, cu capul sprijinit de o pernă uriașă.

— E *Rashomon* pe *Cultural*. Dacă vrei înghețată, vezi că mai e în congelator.

— Mi-e poftă de un pahar cu vin.

În frigider e o sticlă începută de *Chardonnay*.

— Îți pun și ție?

— Nu, merci!

Scoate dintr-un dulap un pahar cu picior, ia sticla aburită și se întoarce spre cameră, oprindu-se câteva clipe în spatele canapelei. Pe ecran, Toshiro Mifune se tăvălește pe jos, pradă unei crize de isterie. Fără să se întoarcă spre el, soția îi spune:

— După film mă culc. Mâine am o zi tâmpită.

— Vin și eu, nu cred să stau foarte mult.

Se întoarce în camera de lucru, închizând ușa în urma sa. Așezat la birou își toarnă vin în pahar, apoi pornește din nou playerul.

— Am citit undeva o versiune răsturnată a mitului lui Don Juan – în mare, era prezentat ca un tip incapabil să se decidă, să facă o alegere și mai ales să și-o asume. Cum vi se pare?

Bătrânul se gândise la asta o vreme.

— Nu m-am considerat niciodată un Don Juan, dar înțeleg la ce vă referiți. Vedeți, am luptat și eu toată viața pentru ideea de responsabilitate asumată – e însă o diferență de viziune asupra a ceea ce-nseamnă responsabilitatea. S-ar putea să mă înșel, dar cred că cel care a scris asta se referea la ultima și cea mai mare dintre ele. Adică perpetuarea speciei.

— Și, presupunând că despre asta e vorba, nu credeți că are dreptate?

— Vedeți, lucrurile pot fi privite și din altă perspectivă. Reproducerea e un instinct care funcționează oricum, căsnicia e doar o formă de a-l disciplina, de a-l controla. Desigur, marele ei atu, al căsniciei vreau să zic, e crearea mediului de care are nevoie un copil pentru a crește. Desigur, asta e doar o altă... perspectivă culturală. Un copil poate crește foarte bine și altfel, într-un alt mediu – ceea ce face dificil lucrul acesta e tocmai credința generală că e nevoie de o familie, presiunea enormă ce apasă asupra celor care nu au una.

Își amintește pauza stânjenitoare care urmase, lipsa lui de inspirație în a trece la un alt subiect – nu

are niciun chef să revadă momentul, așa că mută puțin mai în față.

—...faptului că am fost crescut și educat de femei, le-am înțeles întotdeauna foarte bine. Și am fost întotdeauna atras de ele. În clipa în care mi-am descoperit sexualitatea, am știut și ce mă atrage, ce caut, ce-mi doresc. N-aș vrea să par arogant, dar cred că e ceva cu care te naști, un fel de vocație, la fel cum pentru alții e pictura, muzica sau orice altceva. Nu pot decât să mă bucur că i-am dat șansa să se împlinească – cred că e lucrul pe care-l puteam face cel mai bine. S-ar putea să găsiți asta ridicol, dar am ajuns să văd în sex gestul uman cel mai complex și, în același timp, cea mai înaltă trăire estetică. Mulți se referă în acești termeni la creație, în artă – cred totuși că e ceva fundamental diferit... În fine, din clipa în care mi-am conștientizat „vocația", această atracție căreia cu greu mă puteam opune, am considerat că e mult mai „responsabil" să-mi asum singurătatea. Ideea adulterului, cu care multă lume se-mpacă ușor, mi se pare de un penibil absolut – duce la minciună, la ascundere, la scindare. Cunosc mulți oameni care fac asta și niciunul nu trăiește o satisfacție reală – plăcerea se-amestecă cu vinovăția, cu teama de-a fi descoperit, cu regretul. E ceva ce vine din indecizie, din frica asumării unei condiții. Ceva ce duce la suferință.

Pune pe pauză, se ridică și face câțiva pași prin cameră, cu paharul în mână. Avea dreptate curvarul bătrân – cu ani în urmă, când își înșelase soția, se simțise mizerabil mințind-o și trăise săptămâni

întregi cu senzația oribilă că ea știe, i se părea că vedea asta în ochii ei. Decisese lucid să renunțe, mulțumindu-se cu sexualitatea monotonă, de multe ori de-a dreptul agonică a căsniciei lor. În schimb, încercase să pluseze pe înțelegerea perfectă dintre el și soția lui, pe umorul care-i salva de cele mai multe ori din capcana plictiselii și pe tandrețea caldă și liniștită a serilor petrecute împreună. Rareori, în concediu, decorul unui hotel sau o plajă pustie le mai trezeau simțurile amorțite. Se oprește în dreptul ferestrei, privind în noapte și sorbind din pahar. E un om matur, care a luat o decizie pe care și-a asumat-o. Atunci, de unde frustrarea care crescuse în el pe parcursul interviului? De unde enervarea vecină cu ura pe care-o trezea în el acest om? În cele din urmă se întoarce în fața calculatorului, pune paharul pe masă și repornește înregistrarea.

— *Ce fel de femei v-au stârnit interesul?*

— *O, din fericire nu am avut niciodată standarde legate de aspect sau personalitate. În schimb, cred că am fost atras întotdeauna de femeile pe care le-am simțit... vii – deschise, libere, curioase. Cele amorfe m-au respins întotdeauna, oricât de frumoase ar fi fost. Cred că e superb când în prezența ta o femeie timidă se deschide, înflorește, își capătă încrederea în propria-i frumusețe și putere de seducție, când o femeie cuminte înnebunește sau când o femeie obișnuită să domine se-mblânzește și, pentru o clipă, lasă jos armele, dezvelindu-se vulnerabilă – înseamnă că*

le-ai câștigat încrederea, iar pentru mine asta a fost întotdeauna o imensă satisfacție.

— Metode de seducție ?

— Solicitați sfaturile unui diavol bătrân ?

Râsul scurt fusese cald, nicidecum jignitor.

— Glumeam. Nu știu ce să vă spun, cred că seducția e ceva atât de personal încât cu greu se poate vorbi despre ea. Aș zice doar că în prima fază nu e nevoie de cuvinte, iar asta înseamnă că ai nevoie de intuiție. La un moment dat se-ajunge totuși la dialog și atunci mulți sunt tentați să spună ceea ce-și închipuie că așteaptă să audă celălalt – e un lucru pe care l-am evitat întotdeauna, care falsifică enorm. Am preferat să folosesc cuvintele pentru a limpezi lucrurile – de exemplu am spus de fiecare dată că nu caut iubirea, și cu atât mai puțin o relație. Ba chiar, deși asta anulează din start jumătate din șanse, că sunt un mare admirator al aventurii. V-ați gândit vreodată de ce termenul acesta e perceput atât de negativ când e vorba de bărbați și femei ? Desemnează ceva lipsit de substanță, de-a dreptul condamnabil. Pe când, în orice altă direcție, ești îndemnat mereu să nu ratezi marea aventură, să nu-ți pierzi spiritul de aventură...

— Ce-nțelegeți mai exact printr-o aventură ?

— Nimic altceva decât o întâlnire între un bărbat și o femeie, dar o întâlnire care, din cauza sexului, implică un anume risc. Ceea ce cred că o deosebește esențial de... începutul unei relații, bunăoară, e lipsa proiecțiilor de viitor. Conștiința faptului că se întâmplă ceva, nu că începe ceva. Relațiile, presupunând

o continuare, se pot transforma într-o permanentă așteptare. Imaginația începe automat să proiecteze viitorul relației – în afară de faptul că-n felul ăsta mintea e mereu cu un pas înainte, ratând prezentul, se-ntâmplă ca realitatea să se-ncăpățâneze să nu respecte scenariile. Și-atunci apare suferința. Mi se pare de-a dreptul masochist. În schimb, aventura e asemenea unei bule, un timp aparte. Asemănător oarecum, dacă-mi îngăduiți comparația, cu ceea ce e pentru credincioși sărbătoarea. Profunzimea ei stă în intensitate. Nu doar a trăirii sexuale – e vorba de alertețea creierului și rapiditatea luării deciziilor, de cât poți dărui fără siguranța unei reciprocități, de câtă încredere ești capabil să acorzi și de cât de mult te poți abandona. Până la urmă e un risc pe care ți-l asumi, bazându-te pe flerul tău în materie de oameni.

Simțise nevoia să riposteze.

— Majorității oamenilor, relațiile pasagere, chiar dacă nu-nseamnă adulter, le lasă un gust destul de amar, un sentiment de dezamăgire.

Bătrânul se oprise câteva clipe, părând că se luptă cu ceva.

— Vedeți, eu cred, de fapt sunt chiar sigur, că asta se întâmplă din cauza așteptărilor. Oamenii se gândesc: „Trebuie să fie mai mult de atât!" și majoritatea înțeleg prin asta continuare, durată. Dacă așteptările ar fi legate doar de momentul în sine, sentimentul de mulțumire ar avea mai multe șanse. Asta înseamnă însă să ajungi să apreciezi ceva tocmai pentru că mâine nu va mai fi, pentru că e acum, aici, fragil, unic – exact ca viața noastră, nu!?

Încă un zâmbet care atunci, în timpul interviului, îl călcase pe nervi, dar pe care acum îl percepe altfel, mult mai puțin nociv.

— *Ce v-au oferit toate femeile pe care le-ați cunoscut?*

— *În primul rând plăcere. Obsesia timpurilor noastre, dacă nu mă-nșel. Ceva ce le-am oferit la rândul meu, sporindu-mi în felul acesta propria satisfacție. Iarăși, nu e vorba doar de sex. Respectul cu care tratezi o femeie îi poate dubla plăcerea, iar ceea ce cred că o face cu adevărat fericită e senzația că, fie și pentru o clipă, se află în centrul universului tău, că e tot ce contează. Sper că am oferit trăirea asta tuturor femeilor cu care am fost. E ceva ce nu poate dura o viață – viața înseamnă mult mai mult, nu!?*

Nu spusese nimic și bătrânul continuase, încercând parcă să nu-l jignească:

— *Până la urmă, contează mulțumirea, împăcarea noastră cu ceea ce suntem și cu ceea ce am făcut. Sentimentul împlinirii.*

Oprește imaginea și privește îndelung chipul bătrânului. Apoi își toarnă restul de vin din sticlă și iese pe balcon. Soarbe din pahar privind în lungul străzii la becurile galbene, înconjurate de halouri luminoase. E un cartier liniștit, în care lumea doarme la ora asta – gândul că în curând o să meargă și el la culcare devine dintr-o dată nesuferit.

Repetă încă o dată poezia, cu voce tare – fără greșeală. Între timp mama îi întinde bine ștrampii, îi trage peste cap rochița nouă cu volănașe și îi încheie nasturii de la spate, apoi baretele pantofilor de lac. La sfârșit îi mai aranjează o dată funda roșie din păr și îi cere un pupic – i-l dă repede pe obraz și o ia la fugă pe scări, oprindu-se doar în sufragerie. Dă ocol bradului încet, privindu-l atentă – globul de la intrare n-a fost mutat din loc, nici ciucurii covorului n-au fost clintiți, așa că poate răsufla liniștită. Se lasă în genunchi și se strecoară înăuntru, apoi se așază turcește pe perna cu broderie. Globul-oglindă îi rotunjește caraghios chipul – arată de parcă ar sufla în ceva, umflându-și obrajii. Pe aceeași crenguță e prinsă cu clemă o lumânare pe care-o va putea aprinde când se face întuneric. În partea cealaltă, unde e cămara, atârnă una lângă cealaltă trei bomboane – sunt pline toate, nu doar ambalajele. Apleacă o creangă și privește afară pe fereastră. Masa cea mare, mutată de dimineață lângă calorifer, e acoperită acum de o față albă cu dantelă pe margini. Chiar pe colț, îngrămădite pe o tavă de metal, paharele reflectă lumina candelabrului scoțând clinchete imperceptibile. În spatele lor, sticlele stau aliniate ca niște soldați – capacele lor de metal lucesc asemenea unor coifuri, etichetele sunt

scuturi cu blazon. Centrul mesei e ocupat de niște platouri acoperite cu folie – smârcuri înghețate – și dincolo de ele e o stivă de farfurii care închipuie, de bine, de rău, un turn de cetate. Pe platoul cu picior pentru tort a aterizat deocamdată elicopterul fratelui ei, discordant în ansamblul câmpului de luptă. Băiețelul tocmai intră în cameră, smiorcăindu-se cu bărbia în piept și urmat de taică-său, care încearcă să-l consoleze: „Lasă, Răzvan, moșului o să-i placă și dacă te-ncurci." Acum nu are chef de el. Închide ochii și scrutează un câmp nesfârșit de zăpadă peste care se bombează un cer plumburiu, greu – nu e sigură dacă vine pe pământ sau prin aer. Rudolf e un ren zburător, asta o știe oricine, dar poate că uneori are chef să lase urme pe zăpadă. Un acord neașteptat o face să tresară și să deschidă ochii – așezată pe taburetul din fața pianinei, mama și-a lăsat mâinile pe claviatură, privind în jur pentru a observa efectul. Tatăl reacționează prompt, începând cu o voce îngroșată: „O, brad frumos, O, brad frumos..." Se aude și vocea înaltă a mamei, în timp ce degetele ei lovesc clapele – nu e o melodie care să le facă să alerge, așa că se întoarce la bradul ei. Răsucește un glob albastru și îi dă drumul să se învârtă, apoi rupe câteva ace și începe să le fărâmițeze. Îl împinge cu piciorul pe Răzvan, care încearcă să vină lângă ea, făcându-l să se smiorcăie din nou – în vocea tatălui, care o ceartă, nu simte nicio amenințare. Îl urmărește cum toarnă în două pahare, așezând apoi unul în fața mamei, pe pianină. Știe cum e băutura aceea de la ziua ei, când a gustat din paharele rămase

pe masă în timp ce părinții îi conduceau pe musafiri la poartă. Acum ar bea un sirop de zmeură cu sifon, dar nu prea îi vine să-și părăsească adăpostul – o să rămână acolo în continuare, pândind.

Își aranjează fesul în fața oglinzii – e al dracului de mic, parcă i-ar fi crescut capul. Apoi trage în toate direcțiile de barba confecționată anul trecut dintr-un pachet de vată. I se agață în proprii-i țepi, pe care n-a mai apucat să-i dea jos cu toată alergătura – de dimineață la piață, apoi la ai lui după vin, de nu știu câte ori la magazin, că nici asta nu știe niciodată tot ce-i trebuie, mereu își mai amintește câte ceva. Cu atâta agitație nici nu mai apuci să te bucuri de sărbătoare, bei seara două pahare și te lovește somnul. Îi e milă și de ea – în bucătărie de azi dimineață, nici să facă baie n-a avut timp și uite, deja-i întuneric. „Ai zis că ești acolo la cinci, dacă te mai coiești mult n-ajungi nici pe șapte!", o aude strigând. „Lasă-mă, c-acum plec!", strigă la rândul lui. „Du-te tu și spală-te pe cáp că nu te uști pâná mă-ntorc!" Sunt peste 20 de ani de când fiecare știe exact ce ar trebui să facă celălalt. „Las' că-i bine!", își zice cu jumătate de voce, aruncând încă o privire în oglindă. Ia de pe pat centura veche, cu cataramă masivă, și o încinge peste surtucul roșu – tivul de vată îi atârnă la revere și manșete, dar acum nu are ce să-i mai facă. Iese din cameră și se așază pe scaunul din hol, să se încalțe. Miroase a sarmale și damigeana cu vin de lângă ușă îi face cu ochiul – dac-ar putea, nu s-ar mai duce nicăieri. I-ar plăcea să stea

numai ei, să mănânce în bucătărie fără să mai facă deranj, apoi să asculte niște discuri cu colinde și să bea câteva pahare. După aia, cine știe, poate-i apucă cheful – nici nu-și amintește de când n-au mai făcut-o. Dar nu poate. A promis și-l așteaptă copiii ăia. „Du și tu damigeana-n cămară, că stă-n drum de azi dimineață! Mă-ntorc cu ăștia-ntr-o oră, vezi să fii gata!" Soția lui se apropie să ia damigeana – o pupă pe fruntea transpirată și o ciupește de fund, apoi iese.

Se zgribulește puțin în gerul de afară. După ce închide poarta, o ia hotărât în josul străzii – măcar e zăpadă și totul pare curat, scrâșnetul ghetelor îi amintește de alte vremuri. Se înviorează cu fiecare pas, parcă îi vine din nou cheful – după ce termină cu ăia micii se întoarce cu Marineștii la el, mănâncă niște sarmale, beau un vin și se pornesc la colindat. „O tragem până dimineață și-apoi mâine Doamne-ajută!", își zice în gând. Alunecă de câteva ori și dă din brațe pentru a-și recăpăta echilibrul, înjurând în gând – „Ce becuri chioare, băga-i-aș în pizda mamii lor!" De la poalele dealului nu mai e mult; oricum, s-a încălzit, mișcarea îi face bine. Firma unui bar luminează anemic o bucată de trotuar – în timp ce se apropie de ea, ușa localului se deschide, lăsând să răbufnească în stradă un nor de fum și gălăgia dinăuntru. Ies trei bărbați care se țin unul de celălalt și încearcă să cânte o colindă. „Ăști-au început devreme", se gândește amuzat în timp ce coboară de pe trotuar pentru a-i ocoli. Unul dintre ei îl observă: „Nii, mă, moșu'! Unde meri,

mă ? Pentru noi n-ai nimic ?" Își continuă drumul fără să privească înapoi, dar, exact cum n-ar fi vrut, aude câțiva pași grăbiți în urmă. O mână îi smucește umărul : „Tu n-auzi, mă, mânca-mi-ai pula ?!" Omul are o privire tulbure și cuvintele îi duhnesc a alcool. Nu mai apucă să-i răspundă – vede pumnul și în aceeași secundă nasul îi explodează într-o arsură cumplită. În timp ce se prăbușește, o altă lovitură îl nimerește în ureche, declanșând un țiuit urât, asurzitor. De la nivelul pavajului mai vede un bocanc care se înfige hotărât în surtucul lui.

Cu o mână se ține de stâlpul porții, în timp ce cu cealaltă își presează coastele. Se aud câțiva pași, după care poarta se deschide. „Cam târziu, moș... Vai de mine, ce s-a-ntâmplat! ?" „Nimic. Am căzut." – încearcă să zâmbească, dar buzele nu-l ascultă, parcă i-au amorțit. Îl doare peste tot, urechea îi pulsează și-l frige, nasul i s-a înfundat cu sânge. Străbat împreună cei câțiva metri de curte. Marineasca îi așteaptă în holul luminat, gătită într-o cămașa albă cu guler de mătase, ca o lavalieră și o fustă neagră cu pliuri. „Doamne Dumnezeule, Gelule, ce-ai pățit ?!" „Lăsați-mă să stau jos și vă zic!" Se contemplă în oglinda de lângă cuier – nu mai are fesul, din nas îi șiroiește încă sângele, urechea pare umflată și ce a mai rămas din barbă îi atârnă într-o parte, murdară de sânge și noroi. „Băga-mi-aș pula!", zice încet, fără să-și dea seama că îl aud copiii. Abia când se întoarce observă că îl privesc amândoi din pragul sufrageriei, cu ochii măriți. Pe parcursul câtorva

secunde emoția cu care-l așteptaseră se preschimbă în altceva, care se întinde pe fețele lor ca o umbră. Cel mic izbucnește brusc în plâns, iar maică-sa îl ia în brațe și se așază cu el în fața pianului: „Cântăm ceva? Haide să cântăm ceva!" Fetița îl privește încă fix, nemișcată – în ochii ei se cască încet un gol pe care habar nu are cu ce l-ar putea umple. O vede răsucindu-se fără să scoată vreun cuvânt și îndreptându-se spre brad. „O, Doamne!", atâta mai poate zice, apoi intră în bucătărie și se lasă să cadă pe un scaun. „Ce s-a-ntâmplat?" „Niște bețivani, la birt, tocmai ieșeau..." „Dumnezeii mamii lor! Te doare rău? Să-ți aduc ceva?" „Lasă să-mi trag sufletul, apoi mă duc acasă." „Și copiii? Poeziile? Să le dai măcar cadourile... îți aduc sacul!" Își privește prietenul în ochi, obosit: „Lasă-mă-n pula mea, Radule! Mai bine dă-mi un pahar cu apă, cred că mi-a rămas un smoc de vată-n gât!"

marea surpriză

Privește mașina care străbate rapid cei câțiva metri de curte și frânează în fața verandei, făcând să scrâșnească pietrișul. Șoferul coboară și îl salută – e același tânăr înalt de data trecută, cu părul tuns scurt, costum gri-închis și ochelari de soare cu lentile mari. Trece în spatele mașinii, deschide portbagajul și scoate din el niște plase roșii. Apoi, cu brațele pline, urcă treptele, apasă clanța ușii cu cotul și intră în casă. Îl aude salutând-o pe soția sa și refuzând politicos cafeaua care i se oferă. Se întoarce la mașină, scoate ultimele pachete și închide portbagajul, duce totul înăuntru. La plecare îl salută din nou, urcă grăbit la volan, pornește motorul și, cu capul întors peste umăr, așteaptă ca poarta să se deschidă complet. De aici nu-l mai urmărește, privirea lui soarbe bucata de șosea străbătută de zvâcnetele mașinilor și, dincolo de ea, maidanul pătat de brumă și plin de mărăcini – partea de la marginea carosabilului e colorată de gunoaie, în depărtare se zărește linia întunecată a unei liziere. După ce mașina a ieșit, canaturile porții se apropie încet, înghițind imaginea aidoma faldurilor unei cortine de tablă, făcând-o în cele din urmă să dispară.

De foarte mult timp, asta e singura imagine a lumii de afară pentru el și soția lui. Pe deasupra plăcilor înalte ale gardului se văd doar vârfurile unor

stâlpi de iluminat, între care atârnă mai multe cabluri încâlcite – niciun copac, niciun bloc. Nu e nimic de văzut, parcă ar trăi într-un crater de beton. Noroc cu iarba și cei trei meri care cresc în capătul curții. Oftează și se ridică încet din fotoliul de răchită, sprijinindu-se în baston. Poartă un costum din stofă groasă, destul de vechi, iar gâtul îi e înfășurat într-un fular de lână ale cărui capete umflă reverele sacoului. Artrita îi sfredelește genunchii, făcându-l să geamă imperceptibil și să decreteze în timp ce intră în casă:

— Astăzi o să ningă!

— Iar ne-au adus brânză de-aia proastă, îi răspunde soția sa de după ușa deschisă a frigiderului. Pe jos zac dezumflate plasele de plastic, al căror conținut umple acum masa – o mulțime de cutii, pungi, caserole și sticle. Se așază pe scaunul de lângă sobă și o urmărește o vreme cum se agită între masă, frigider și cămară. Și-a încheiat capotul aiurea, ratând un nasture, așa că îi stă într-o parte, iar părul alb, tapat în față, e turtit la spate ca o plăcintă.

— Mai bei cafea?, îl întreabă ea după ce toate par să fi ajuns la locul lor.

— Puțină.

— Caldă nu mai e!

Îi toarnă ultimul rest din ibricul pe care îl clătește apoi în chiuvetă. În timp ce își amestecă zahărul, el apucă telecomanda de pe bufet și apasă expert butonul cu numărul 4.

— Deja?

În ciuda protestului, ascultă și ea știrile *Observatorului*, oprindu-se de câteva ori din treburi ca să audă mai bine.

— Nenorociții de bulgari! Cum dracu-au intrat ăștia în *UE*!?

Cele două televizoare, unul sport în bucătărie și altul mai mare în dormitor, sunt cele mai prețioase lucruri din viața lor. La început, în primul an, casa fusese aproape tot timpul plină de soldați, procurori, documentariști, operatori. Îi interogaseră timp de săptămâni întregi, filmând totul, apoi îi obligaseră să urmărească șute de casete, punându-le cele mai absurde întrebări, uneori chiar amenințându-i. Se întorceau mereu cu alte idei, cu noi și noi curiozități, dar în cele din urmă, când ei epuizaseră tot ce aveau de spus, tot ce își putuseră aminti, interesul lor se diminuase și în cele din urmă plecaseră, lăsându-i singuri și vlăguiți. De atunci, în afara șoferilor care le aduc cele necesare, a unei femei care face curățenie în fiecare vineri și a medicului care îi consultă când au nevoie, văd și aud oameni doar la televizor. Noroc cu toate canalele astea de acum, de pe care poți afla tot ce te interesează. Lui îi plac mult documentarele cu animale de pe *Discovery* și cursele de ciclism de pe *Eurosport* – în ultimii zece ani nu a ratat nici un tur important. Urmărește și canalele românești, știrile și talk-show-urile, dar de cele mai multe ori își pierde răbdarea sau se enervează. Soția lui se uită mai mult la seriale, de-a lungul anilor a urmărit cu sfințenie *Dallas*-ul, *Familia Guldenburg*, *Tânăr și neliniștit*. Acum sunt atât de multe încât i se

întâmplă deseori să le încurce personajele. În rest, îi mai plac *Teleenciclopedia* și *Tezaur folcloric* – vocile calde ale prezentatorilor îi amintesc de vremuri mai bune. Și amândoi sunt îndrăgostiți de emisiunea de sâmbătă seara, o adoră pe fata aia.

Cu ajutorul televizorului zilele se scurg încet, aproape identice: mănâncă, își fac treburile prin casă și curte, seara se așază în pat. Vorbesc puțin, rarele discuții pe marginea vreunei știri sau emisiuni le stăruie în cap zile întregi. Dorința de a ieși pare să fi trecut și ea, cel puțin niciunul dintre ei nu mai pomenește despre asta.

La început fusese cumplit, după cel de al doilea an ea făcuse o cădere nervoasă și timp de câteva luni trebuise să înghită niște pilule mici și roz. Stătuse lângă ea toată perioada aceea în care își dorise să moară ca să se isprăvească odată totul, în care avea coșmaruri oribile care o făceau să se trezească urlând și continuau multă vreme după aceea. Era mereu acolo, gata să-i satisfacă orice nevoie; zile întregi stătuse pe marginea patului ei, ținând-o de mână și spunându-i că totul va fi bine. Până la urmă își revenise, iar în anii care au urmat se obișnuiseră să trăiască singuri, fără oameni. Vedeau aproape zilnic la televizor că poți să o sfârșești și mai rău. Măcar erau sănătoși, ceea ce la vârsta lor era un dar de la Dumnezeu – împărtășeau această credință, deși nu discutaseră niciodată despre ea.

Sâmbăta asta a fost și ea ca toate celelalte: ea a pregătit masa și el a făcut câțiva pași prin curte, de-a lungul gardului, ea a urmărit serialul de după-masă

și el știrile de la ora 7, apoi au cinat față în față la masa din bucătărie. La 9 sunt în pat, în fața televizorului – fata li se pare superbă în rochia ei vaporoasă, iar vocea vibrantă cu care prezintă cazurile îi mișcă adânc. O privesc vrăjiți; la un moment dat ea scapă câteva lacrimi, el tușește încurcat de vreo două ori și amândoi se bucură ca niște copii când durerile oamenilor sunt șterse ca prin farmec de zâmbetul divin al fetei lor. Încet-încet se cufundă într-un vis pe care îl împart fără să știe de ani de zile: se văd în culise, așteptând emoționați semnalul, ascultând vocea duioasă care anunță publicului marea surpriză; apoi pătrund în lumina orbitoare a platoului, întâmpinați de ropote de aplauze. Fata-înger se îndreptă spre ei și îi sărută pe obraji, apoi îi conduce abia atingându-le brațele spre canapea și se așază alături de ei, îndoindu-și delicat picioarele, privindu-i în ochi...

Emisiunea se încheie și el oprește televizorul, dar visul de aur continuă, îl duc cu ei în somn – e speranța lor cea mai mare, aceea că într-o zi îngerul îi va aduce din nou în mijlocul oamenilor, spunându-le acestora că ei nu... că ei încă...

— Nicule, somn ușor!

— Noapte bună, Lenuță!

animal

„Dintotdeauna-am refuzat
să-mi las trupul, ce-aruncă umbră,
rănit de o idee care nu face umbră."
GÜNTER GRASS

Radioul pornește în fiecare dimineață la 7, setat pe un program cu știri și muzică. Sar imediat din pat, merg la baie, dau drumul la apa rece și-mi bag capul sub robinet – m-am obișnuit cu lucrul ăsta și senzația e extrem de plăcută, simt cum aburul călduț din minte se risipește. După ce mă-ntorc în cameră deschid larg fereastra și inspir puternic aerul încă nepoluat de traficul străzii. Programul obișnuit de exerciții, o-ncălzire și trei seturi de forță fără greutăți, îmi ia cam 30 de minute. La sfârșit fac un duș rapid și mă bărbieresc. Mănânc ceva ușor – iaurturi, fructe, pâine prăjită, unt, lapte – și beau un ceai negru, tare și foarte fierbinte.

La serviciu merg pe jos, nu e departe și-ar fi inutil să iau un autobuz. Nu sunt un om comod, din cauza asta cred că n-am simțit niciodată nevoia unei mașini personale. Lucrez doar cinci ore pe zi, am suficiente venituri pentru a-mi permite luxul ăsta – la drept vorbind aș putea foarte bine să stau acasă, prefer însă să-mi umplu timpul cu ceva. Munca mea e simplă, cere totuși atenție și îndemânare – lucrez într-un atelier de înrămat tablouri, utilat cu

echipamente performante. E o afacere de familie, iar eu sunt singurul angajat în afara patronului și-a soției sale. Ea se ocupă de comenzi în micul magazin de la stradă, iar patronul și cu mine împărțim atelierul spațios din spate. Nu vorbim prea mult, amândoi preferăm să ne vedem de treabă în liniște, ascultând muzica de la un aparat vechi de radio. E o muncă plăcută și deloc plicticoasă – primim pentru înrămare tot felul de obiecte pe care oamenii le consideră decorative sau care le amintesc de momente plăcute din viața lor: poze, diplome, scrisori și pagini vechi de ziar, goblenuri, puzzle-uri, hărți și afișe de film. Deși sunt produse în serie, ramele sunt de calitate, din lemn natural. Paleta de modele și culori e foarte largă și din cauza asta clienților le vine greu să se hotărască, de multe ori ne cer sfatul. Cele cinci ore se scurg întotdeauna ușor, pe nesimțite.

În drum spre casă trec de fiecare dată prin piață și-mi fac cumpărăturile – alimentele de-acolo sunt mai proaspete decât cele din supermarketuri și mult mai naturale. Mă gândesc ce vreau să mănânc și iau doar necesarul, iar după ce ajung mă apuc de gătit – îmi face plăcere și mă pricep destul de bine, în plus știu exact de ce am nevoie ca să fiu în formă. După masă mă odihnesc întotdeauna o oră, citind un ziar sau urmărind un documentar, apoi îmi pregătesc echipamentul și la șase pornesc spre centru – antrenamentele încep de la șapte și-mi ia o oră să ajung la complexul sportiv, plimbându-mă liniștit prin parc. Marțea și joia merg la sala de forță, unde-mi fac

programul individual, iar lunea, miercurea și vinerea la un club de Muay Thai. Încălzirea și seriile de sac și pernă le fac și aici singur, doar în partea a doua lucrez cu antrenorul la palmare și ținte. De cele mai multe ori am și parteneri pentru sparing. Închei cu un sfert de oră de forță fără aparate și cu exerciții de stretching. După antrenamente fac întotdeauna un duș fierbinte și stau sub jetul puternic până mi se înroșește pielea. Pentru rehidratare beau o soluție isotonică și aproape doi litri de apă plată. Acasă mănânc ceva ușor și hrănitor și beau un suc proaspăt de fructe sau un ceai de plante. Înainte de-a mă culca, mă uit la televizor sau citesc.

Evenimentele la care sunt invitat au loc de obicei sâmbăta, iar dacă e vorba de alt oraș mi se asigură întotdeauna transportul și cazarea în condiții foarte bune. O mașină mă ia de-acasă sau de la hotel astfel încât să ajung la locație cu 45 de minute înainte să-mi vină rândul. De obicei sunt parcări subterane sau foste uzine, cu ringuri improvizate, luminate puternic. Nu mă interesează să privesc alte meciuri, mă echipez și-ncep încălzirea – pe măsură ce temperatura corpului crește, simt cum ligamentele devin mobile și mușchii se tensionează. Regulile luptelor ilegale sunt puține, la fel și loviturile nepermise. Nu există categorii de greutate, iar mănușile sunt mici, ca cele folosite în *MMA* – niciodată însă nu m-am bazat pe grosimea unei mănuși. Prefer luciditatea și concentrarea, viteza și rezistența. Înaintea luptei sunt întotdeauna liniștit și asta mă ajută să-mi

observ mai bine adversarii – nu simt față de ei nimic, nici ură, nici înțelegere, nici frică, nici milă. Încerc să-nțeleg ce-i aduce acolo – unii luptă doar pentru bani, alții pentru imagine sau faimă în anumite cercuri, câțiva dintr-o bestialitate înnăscută. Am întâlnit foarte puțini care, la fel ca mine, sunt acolo pentru că le place lupta – deși e ceva foarte simplu, mi-e greu să explic plăcerea asta. Cel mai important lucru pentru mine e să rămân lucid pe toată durata meciului, să-nving concluziile și așteptările la care mintea ajunge automat, impunându-mi gândul că lupta începe în fiecare secundă și că nu știu nimic despre celălalt. Așa am reușit să câștig chiar și cu adversari mai puternici – îi pierde propria lor minte, faptul că după două reacții identice se-așteaptă ca și a treia să fie la fel. Am fost făcut knock-out doar de trei ori și o singură dată am ajuns la spital.

Spectatorii-mi amintesc de niște hiene – adulmecă sângele și mirosul ăsta-i atâță, încep să urle de poftă. Majoritatea sunt bărbați care se-mbracă bine, conduc mașini scumpe și cred că-și pot potoli foamea plătind sume exorbitante și rămânând în afara ringului. Pe femei luptele par să le excite, își pierd cumpătul și-ncep să strige obscenități care contrastează ciudat cu ținutele lor de gală. De multe ori le simt privirile și poftele – văd în mine un animal cu piele lucioasă și mișcări agile. De câteva ori șoferii mi-au transmis bilețele cu adrese sau numere de camere de hotel, dar nu m-a tentat niciodată să accept o asemenea invitație. Nimic din ce se-ntâmplă acolo

nu are o continuare. După lupte mă-ntorc acasă sau la hotel și stau câte-o oră în cadă, în apă fierbinte – totul se șterge încet, urletele se estompează, adrenalina se scurge din mușchi. Vine apoi o oboseală cumplită, ca o măciucă.

În restul sâmbetelor mă plimb prin oraș intrând în magazine sau mă întâlnesc cu cei câțiva prieteni pe care-i am. Toți sunt însurați și uneori mă invită la masă – soțiile lor se simt stingherite în prezența mea, copiii mă privesc pe furiș în timp ce mănânc. De obicei însă ne întâlnim într-un club liniștit unde în weekenduri se cântă jazz, bem câteva butelii de vin și discutăm cam despre aceleași subiecte: viața lor, serviciu, politică, fotbal și filme. Foarte rar se-ntâmplă să mă-ntorc acasă conducând o femeie amețită, pe care am cunoscut-o cu câteva ore în urmă. Dimineața îi fac o cafea și-i chem un taxi – am ajuns să le recunosc pe cele care-și doresc același lucru ca și mine și nu am parte de scene penibile. Duminicile mă uit de obicei la televizor sau închiriez filme de la un centru din apropiere.

Nu am frici, nici nesiguranțe. Neliniștea mă cuprinde rareori, întotdeauna în somn – visez că fumez, mâinile-mi tremură, simt un gol în stomac și pieptul mi-e strivit de o presiune enormă. Aștept încordat să se-ntâmple ceva, dar mă trezesc de fiecare dată înainte ca acel lucru să se petreacă. Inima-mi bate puternic, simt cum ceva din trecut mă trage înapoi – știu ce e și rămân nemișcat, respirând

adânc. E o luptă scurtă, tăcută, intensă – conștiința câștigă pas cu pas teritoriul invadat de întuneric. Abia când sunt complet lucid mă ridic, merg în bucătărie și beau un pahar cu apă, privind pe fereastră. Lumina galbenă a becurilor de pe stâlpi tremură pe frunzele copacilor, mașinile trec foarte rar, uneori un câine sau o pisică încearcă să scoată ceva dintr-un tomberon.

Am hotărât cândva demult să nu mă mai las furat de idealuri și vise. Când se-ntâmplă totuși să-mi dea târcoale, mă concentrez întotdeauna asupra mâinilor: îmi privesc palmele, îndoi degetele și le desfac, rotesc pumnii strânși urmărind jocul tendoanelor și venelor sub pielea întinsă – cât timp sunt acolo, în carnea aia fierbinte, nu pot să fiu în altă parte. Majoritatea oamenilor pe care-i cunosc sunt conduși de idei, au nevoie de scopuri – eu pot trăi pur și simplu, mi-e de ajuns.

bunica murind

Așteptam să se termine, pentru asta venisem acasă cu două zile în urmă – eram student la Cluj, visam că am să devin scriitor, o revistă îmi publicase primul text. Știam că nu mai e nimic de făcut. Petrecusem ziua dinainte lângă patul bunicii, văzând-o cum se duce; seara plecasem să dorm acasă, sigur că n-am să o mai prind în viață. Trăia însă când m-am întors, dimineața. Mama stătuse lângă ea toată noaptea, arăta răvășită; la fel și frate-meu. Noi eram tot ce mai rămânea din familie.

Am ajuns la 8, doctorița tocmai îi injectase morfina. A mai stat câteva minute, apoi a plecat spunându-ne că nu mai e mult – părea mișcată, deși o cunoștea pe bunica doar de un an, de când se mutase alături, în casa lui Iszlai néni. Am condus-o până la poartă, era o zi frumoasă. Și-a recăpătat stăpânirea, mi-a spus că nu mai poate face nimic, să o chem doar pentru a constata decesul. I-am mulțumit și m-am întors lângă bunica.

Cu o zi înainte deschidea încă ochii; într-un rând mi s-a părut chiar că mă recunoaște, zâmbise. Acum pleoapele îi păreau lipite. În ultima săptămână slăbise cumplit, dacă era să mă iau după fața scofâlcită, cu gura surpată înăuntru și ochii afundați în orbite. Trupul ei era însă la fel de mare. Îl văzusem gol pentru prima dată cu doi ani în urmă, după

operație, când o spălasem de câteva ori cu un burete – cu greu trecuse peste rușinea asta. M-a uluit corpul acela uriaș, moale, cu pielea incredibil de albă și fină: semăna cu o statuie a fertilității, deși născuse un singur copil. De dragul lui își revenise atunci, acceptând să mai trăiască o vreme. Nu știa că va ajunge să-l îngroape – asta-i clătinase credința, o auzisem spunându-i preotului de la obraz că așa ceva nu se face. Se referea la Dumnezeu.

M-am plimbat prin casă. De câțiva ani nu mai era la fel, se rupsese ceva, o legătură invizibilă. Îmi luase ceva timp să-mi dau seama că bunica și casa erau totuna. Mobilele vechi, hainele și așternuturile din dulapuri, borcanele aliniate în cămară, covata din baie, vasele din bucătărie, soba veche cu plită – trupul ei se prelungea în toate obiectele, asta însemna de fapt „casnică". Și atâta timp cât avusese putere, bunica păstrase perfect curat trupul ăsta mare. Acum era dezordine, murdărie chiar; vasele alandala, borcanele goale pline de praf, hainele învălmășite. Singurul lucru care rămăsese neschimbat era mirosul din bufet, unde ținea paharele și câteva poze cu noi. Un miros de scorțișoară, cuișoare și încă ceva, niciodată nu-mi dădusem seama ce – mă ducea cu gândul la ceva vechi și bine uns, cum erau cărțile de joc ungurești pe care le păstra acolo. Am deschis vitrina și am inspirat puternic aroma aia, încercând să mi-o întipăresc în creier – ca la împărtășanie, trup din trupul bunicii.

Pe la 9 a început să horcăie – un sunet macabru, care te zgâria pe creier. Ne-am speriat. Frate-meu

mai ales, nu putea suporta să o vadă chinuindu-se așa. Se uita la ea și repeta întruna: „Draga de ea!". Era înnebunit, bunica îl crescuse. Nici mama nu se putea opri din plâns – o iubea, o respectase toată viața, în ciuda divorțului și a tot căcatului de după aia. Pe mine mă obseda gândul că se pierd toate poveștile pe care nu apucase să mi le spună – simțeam ca și cum cineva mi-ar tăia rădăcinile.

Am ridicat un stor și am deschis puțin geamul, să intre lumina și mirosul perilor. Apoi am ieșit în curte. M-am așezat pe băncuță, am aprins o țigară. N-aveam stare; am mers în grădină și m-am uitat o vreme la straturile goale, apoi am deschis portița, am trecut prin curtea părăsită a găinilor și am intrat în șopru. Un păianjen mare și gras țesuse o pânză chiar la colțul ușii. Paradisul bunicului – rindele, ferăstraie, o menghină uriașă de lemn, dălți, ciocane. Când eram mic nu mă lăsa să intru acolo, ar fi fost în stare să-mi tăbăcească pielea dacă-i mișcam ceva din loc. Avea fixuri. Mi-am amintit dintr-odată crizele lui de nervi și m-a pufnit râsul. Râdeam ca prostu' în șopru, nu mă mai puteam opri. Bunica murea în casă. Până la urmă m-am întors.

Ultima oară îmi povestise de război, când trăiseră în Ungaria. Trecuse frontul, rușii se purtau mai rău ca nemții. Bunicul era la serviciu când au venit soldații și au strâns câteva femei să le spele hainele. Nu altceva, poate doar mai râseseră de ele. După câteva ore, când s-a întors acasă, bunica și-a găsit bărbatul foc și pară: „Unde-ai fost? Cu cine? Arată-mi!" Era dulgher, și-a luat tesla cu el. Bunica

l-a condus câteva străzi mai încolo, la o casă în podul căreia întinseseră hainele. Era un soldat acolo, dar s-a ascuns după ușă și bunicu' nu l-a zărit. Își pierduse mințile : a smuls sforile și-a tăvălit albiturile în praf, călcându-le și înjurând de toți dumnezeii. Apoi și-a luat nevasta de o aripă și s-au întors acasă. Pe drum au dat nas în nas cu un ofițer rus și bunicu' rugase o vecină să-i traducă că-i fute-n gură pe el și pe tot neamul lui de căcănari care nu-s în stare să-și spele singuri izmenele. Nu se întâmplase nimic, poate femeia spusese altceva.

Nici nu mai știam de când începuse horcăiala. O oră, poate două – părea o veșnicie, parcă ne-ar fi sfredelit timpanele. De la o vreme mi se năzărise că sună de parcă ar face sex și gândul ăsta nu-mi mai dădea pace. Apoi brusc s-a oprit, un geamăt prelung și gata, liniște. Frate-meu a strigat, s-a repezit spre bunica hohotind. Am văzut că l-a auzit – cu un efort cumplit s-a întors, pieptul i s-a umflat cu greu, scârțâind. A început iar horcăiala. Nu mai suportam. Am ieșit din cameră, în bucătărie, dar se auzea și acolo. Am intrat în baie și am închis ușa după mine.

M-am așezat pe grătarul de la vană și am aprins o țigară. Mi se părea că tot se aude horcăitul. Luasem de pe bufet un pix și un plic albastru, am început să scriu. Asta mi-a venit : *„Moartea se urcase pe bunica și-o călărea în lege, nu puteam suporta s-o aud icnind în felul acela în care n-o auzisem niciodată, gemând așa cum fac femeile în abandonarea deplină, m-am refugiat în baie dar nici acolo n-am scăpat, așa că*

am fumat și-am privit un fir subțire de apă scurgându-se-n chiuvetă până când zgomotele acelei iubiri infernale au încetat, moartea se slobozise fără a prinde plod în pântecele acelui suflet al bunicii care era de-acum pământul, am privit gura ei căscată, limba de calcar ca un jgheab pe care urca tremurând un singur bob de apă, un diamant rotund care s-a desprins de pământ și s-a rostogolit sclipind în sus, pentru-a se scufunda în acea mare de deasupra..."

După ce am terminat am mai fumat o țigară. Mă simțeam dintr-o dată liniștit, horcăitul nu mă mai deranja. Am pus plicul în buzunar și m-am întors în cameră. Mi-am pus un scaun lângă pat și am privit-o pe bunica până când s-a terminat. Frate-meu s-a repezit iar, dar l-am prins în brațe, i-am îngropat fața în umărul meu și i-am zis blând: „Las-o! Las-o să se ducă, n-o mai chinui!" A izbucnit în plâns, dar am reușit să-l scot din cameră, am tras-o și pe mama de braț. Plângeau amândoi în hohote, dar tot am mai auzit suspinul de ușurare al bunicii.

— Wassup, man ?

— Salut! Uite, te așteptam.

— Sorry c-am întârziat, m-am întâlnit cu Radu pe drum și s-a apucat să-mi povestească cum s-a despărțit de Vodo – o știi, nu ? Erau împreună de vreo șase ani, big bad love. Și-n aceeași săptămână l-au anunțat de la job să-și caute altceva – firma la care lucrează e un fel de... sucursală... a unei companii americane, care-a ales să se retragă de pe piață. În fine, era cam disperat și-a trebuit să-l ascult. A încercat să se lipească, dar i-am zis c-avem de discutat și nu se poate. Fiți amabilă!... Bună... un *Beck's* îmi dați și mie, vă rog ? Mulțumesc. Toată ziua am alergat, băga-mi-aș! Tu ce mai faci ?

— Bine, mi-am luat o pauză. Am reînceput să scriu... după aproape un an în care-am băgat doar serviciu. Deja simțeam că mă tâmpesc.

— Cool, mă bucur mult! Că scrii vreau să zic, știi că-s un mare fan. Chiar mă gândeam într-o zi că n-am mai citit de mult ceva scris de tine. Ce-i, roman ?

— Nu, nu... E un scenariu. Mă gândeam să-l bag la un concurs de scurt metraje.

— Super tare! Oricum textele tale erau super cinematice. Da' bănuiesc că-i altceva să scrii chiar scenariu. Ai mai încercat ?

— Nu, dar am citit câteva, găsești pe net tot ce vrei. Și-am văzut destule filme...

— Da, man, asta așa-i! Chiar împreună aș zice c-am văzut câteva.

— Cred că știu destul de bine cum se face, tehnic vorbind. De idee nu-s sigur, nu știu cum să-ți zic... Adică o idee de film e altfel decât una literară – trebuie să vorbească altfel, să mizeze pe altceva. Mie mi se pare ok ideea asta de la care-am pornit, da' vroiam s-o mai discut cu cineva, s-aud înc-o părere. De-aia te-am sunat... Chiar, merci c-ai venit!

— No problem, man! Oricum nu ne văzuserăm de mult. Și dacă părerea mea te poate ajuta cu ceva, na, mă bucur. Uite și bericica. Mulțumesc. Cheers!

— Noroc! Textul e doar o schiță, nici nu l-am adus – nu, asta-i altceva, o schiță cu locul. Dar o să-ți povestesc despre ce-i vorba, sper să-ți poți face o... imagine. Să-mi zici cum ți se pare ideea. Detaliile...

— Hei, m-am prins. Hai că te ascult, bagă!

— Ok... ok. Uite, la-nceput totul e filmat de sus... camera coboară parcă din cer... se-apropie de pământ. Știu c-ar fi dificultăți tehnice, da' acuma vorbim la modu' ideal, ok!? Suntem deasupra Deltei. M-am uitat pe *Google Earth*, de la 1000 de metri unele porțiuni din ea se văd ca preparatele alea de la microscop, niște celule verzi cu contururi negre... Sau ca mătasea broaștei pe un lac întunecat – e foarte mișto! Încă un plonjon și totul se transformă, începi să-ți dai seama că e o-mpletitură de canale și insule acoperite de vegetație. Camera coboară în continuare și la un moment dat apare-o casă – o

pensiune construită pe malul unui canal. Pe măsură ce ne-apropiem de ea vedem că e-o clădire alungită, cu acoperiș de stuf și-un balcon care se-ntinde pe una din laturi... Așa, de pe balconul ăsta se intră-n camere, sunt vreo patru cu totul. La un capăt e o scară pe care se coboară la terasa construită pe piloni deasupra canalului – e-o terasă mare, cu balustradă la margini, pe care sunt câteva șezlonguri, o umbrelă de soare, o masă cu scaune de răchită. Așa... și-un jacuzzi mare. Câteva trepte duc și mai jos, la un ponton mic de care sunt amarate două bărci cu motor. Uite, am desenat totul. Ăsta-i balconul, terasa, pontonul...

— Tare! Chiar există o asemenea pensiune ?

— Nu știu, eu n-am fost decât la Sfântu Gheorghe și-acolo-s altfel. Dar am văzut una care-avea jacuzzi afară, pe-o terasă podită cu lemn, și-arăta foarte bine. În fine..., așa mi-am închipuit eu locul. Importantă e camera care vine de sus până deasupra pensiunii ăsteia și planează la o-nălțime de la care se pot observa toate detaliile – terasa, jacuzziul, bărcile. Apoi fade to black, eventual genericul, încă nu știu.

— Aha!

— Așa... În scena următoare e deja seară. Suntem pe terasa pensiunii, care-i luminată de lampioanele electrice de la colțurile balustradei. Lângă masa de răchită e și o lampă cu abajur sau altceva care o luminează. Pe masă pahare, o sticlă de whisky, apă minerală, *Cola*, alune... Pe scaunele-fotolii sunt trei persoane: un bărbat spre 50 de ani, un băiat de 28

și o fată de vreo 21. Bărbatul are un început de burtă – în rest se ține bine, bronzat, păr grizonat. E în slip și șlapi, doar în partea de sus are o cămașă colorată, descheiată la toți nasturii. Pe piept îi atârnă o cruciuliță de aur prinsă de un lănțișor. Vorbește destul de tare și uneori râde zgomotos, lăsându-și capul pe spate. Tânărul e destul de înalt, bine făcut – poartă un tricou alb mulat, bermude maro și șlapi de piele. Înfățișarea lui trebuie să aibă ceva dur, oarecum brutal. Fata e prietena lui – mai scundă, cu un corp bine proporționat, ba chiar destul de voluptuos, și trăsături plăcute. Poartă pantaloni scurți albi, sandale și un maiou portocaliu, iar părul i-e prins într-un coc simplu. Discuția se poartă între cei doi bărbați, fata intervine foarte puțin. Încă nu m-am gândit exact despre ce vorbesc, știu doar ce vreau să se-nțeleagă din discuția asta. Că tânărul e destul de sigur pe el, și-a găsit un rost, e pe cont propriu. E obsedat de pescuit – a fost în Deltă de mai multe ori cu prietenii lui, acum și-a adus și iubita. Ea nu-i prea împărtășește pasiunea, a fost cu el în barcă o singură dată, dar asta nu-l face să renunțe la vreo partidă – e un mare egoist. Cât timp e la pescuit, prietena lui stă la plajă, citește, se uită la televizor, doarme. E încă studentă, destul de timidă – în general par un cuplu destul de nepotrivit, te-ntrebi unde s-or fi cunoscut. Bărbatul celălalt trebuie să fie mult mai greu de citit. E-aici pentru pescuit, dar nu se știe dacă-i cu familia, prietenii... Lasă impresia unui afacerist, genul noii clase de mijloc, probabil fost bișnițar – asta se poate sugera printr-o replică

aruncată la întâmplare. Siguranța lui de sine e de altă natură. Pot vorbi de exemplu despre situația din țară, genul ăla de discuție banală și plină de clișee. Par să se fi cunoscut doar aici, la pensiune. Ce zici, ți-i poți închipui ?

— Îi văd perfect. Zi-i mai departe!

— Ok! Așa... cei trei stau la masă și povestesc. Aaaa, la un moment dat trebuie să apară o chelneriță sau altcineva de la pensiune, să nu pară părăsită. Sau să treacă pe balcon alți locatari – în fine, astea-s detalii de care-o să mă ocup. Ok, revenind la oamenii noștri – fata bea doar *Cola*, bărbații și whisky. Cei doi povestesc, la un moment dat vor aminti și de partidele de pescuit din zilele trecute – au fost cu aceeași barcă și nu le-a mers rău, mai ales tânărului. Din discuție se-nțelege că e ultima seară pe care-o petrec la pensiune, urmând ca a doua zi, după pescuitul de dimineață, s-o pornească spre case. Pe măsură ce se pilesc vorbesc tot mai tare, mai aprins. Pot ajunge și la fotbal, de exemplu. Fata nu mai zice aproape nimic. Camera o să insiste tot mai mult pe fața bărbatului, pe felul în care-i privește pe cei doi tineri – e ceva ciudat în felul în care-i studiază, dar nu poți să-și dai seama ce e-n capul lui. Ce zici, poți vedea scena ?

— Da. Mă-ncearcă o bănuială legat de ce-o să urmeze... da', de fapt, se poate-ntâmpla orice. În fine, zi-i până la capăt. Scuze o secundă... Îmi mai aduceți și mie una ? Merci! Gata, dă-i bătaie!

— Așa... ok! Apogeul serii : bărbatul le propune celorlalți doi o baie în jacuzzi. E destul de mare

să-ncapă toți trei. Băiatul s-a cam pilit și parcă s-ar băga, încearcă să o convingă și pe prietena lui. Ea îl refuză, evident stânjenită de idee, spunându-i că e obosită și vrea să se culce. Până la urmă renunță și el – stabilește cu celălalt să se vadă la patru și jumătate pe ponton, îi strânge mâna și pleacă cu fata spre cameră. Rămas singur, bărbatul își mai toarnă whisky în pahar, apoi își scoate cămașa și intră în jacuzzi. Camera se-apropie încet de fața lui, pe care nu se citește nimic – cu imaginea asta se-nchide scena.

În următoarea e dimineață, dar încă întuneric. Balconul e luminat de becurile de deasupra fiecărei uși. Tânărul iese din ultima cameră încărcat cu echipamentul de pescuit și-nchide cu grijă ușa. Îl urmărim cum străbate balconul și terasa până la ponton, unde barcagiul îl ajută să-ncarce totul. Schimbă câteva cuvinte, așteptând s-apară și celălalt. Până la urmă băiatul se-ntoarce pe balcon și bate la prima ușă. Durează aproape un minut până când bărbatul îi deschide – arată cam răvășit și se scuză că nu mai vine, a băut prea mult și se simte rău. Îl urmărim pe băiat, care se-ntoarce la ponton și pornește împreună cu barcagiul – un far luminează în fața lor apa acoperită de ceață, copacii negri care se înnoadă deasupra canalelor. Ajung la un lac mărginit de stufăriș, ancorează și își pregătesc sculele. Răsăritul îi găsește lansând și recuperând. Primul atac de știucă, urmat de replica băiatului: „Am luat-o!" Peștele adus încet spre barcă, minciogul pregătit... Și tăiem scena aici.

— Hârști!

— Termină! Suntem iar la pensiune, pe terasă – e dimineața devreme, o ușoară ceață care se ridică de pe canal, lumină lăptoasă. Tipul mai în vârstă își bea cafeaua singur, așezat într-unul din fotoliile de răchită. E-mbrăcat într-un halat de baie bleumarin și șlapi. Privește-n gol, cu aceeași față inexpresivă. După ce soarbe ultima gură se ridică și urcă scara spre balcon. Merge până la ultima ușă și bate de mai multe ori, tot mai tare. Până la urmă fata deschide – are pe ea niște pantaloni scurți și un tricou mulat, pare amețită de somn. Tipul împinge ușa cu umărul și intră-n cameră – în clipa-n care ea încearcă să țipe o prinde și-i acoperă gura cu palma. Ochii ei se umplu de groază, se zbate să scape, dar bărbatul o imobilizează. Sonor totul va fi un amestec de icnete, țipete și hohote înăbușite, foșnete... O împinge spre lada frigorifică din colțul camerei și când ajung acolo o răsucește, aplecând-o peste ea. De-aici totul e filmat din partea cealaltă – focus pe fața fetei, cu mâna tipului astupându-i gura. El e-n plan secund, blurat – cu mâna liberă îi dă jos pantalonii și își desface halatul. Ochii ei înghețați. Spasmul de durere în clipa-n care bărbatul intră în ea. Atrocitatea. Fade to black. Ecranul rămâne negru câteva secunde.

Următorul cadru e filmat complet diferit, cu o cameră mobilă. Vedem totul prin ochii fetei – imaginea tremură-n ritmul plânsului ei, pe care-l și auzim. De văzut n-o s-o mai vedem, nu se va privi-ntr-o oglindă. Din felul în care apare fereastra, răsturnată, ne dăm seama că stă întinsă pe pat. Plânsul ei – lung, nesfârșit, cutremurător. S-a-ntâmplat un rău

ireparabil, nimic n-o să mai fie vreodată ca înainte. Îi e groază de tot ce va urma. E singură. Trebuie să simțim toate astea, ascultându-i plânsul, privind prin ochii ei. Niciun cuvânt. Fade to black. Sfârșit. Cam asta-i... Ce zici ?

Întinde mâna și oprește alarma telefonului, apoi se ridică și iese din cameră. Celălalt a deschis ochii, dar rămâne în pat, încercând să mai fure câteva minute de somn. Se urnește abia când simte mirosul cafelei și merge buimac la toaletă. Apoi, instalați la masa din bucătărie, își toarnă în cești, amestecă zahăr, lapte. Beau în liniște, privind pe fereastră – în dreapta, pe deal, crucea de la Belvedere sclipește în soare, în partea cealaltă o ceață ușoară stăruie deasupra Someșului. Se îmbracă pe rând, fără chef, mai fumează câte o țigară la ultima gură de cafea. În cele din urmă pornesc. Afară e răcoare, dar aerul e limpede și strălucitor – o zi frumoasă de octombrie, total nepotrivită cu sictirul lor. O zi perfectă pentru pescuit. Până la gară merg pe jos, nu are rost să aștepte tramvaiul. Încep concursul de duminici, un joc inventat de ei.

Mă trezesc transpirat, pe niște așternuturi jilave. Paravanele de pânză din jurul patului filtrează o lumină blândă, iar ventilatorul suspendat de tavan face s-adie un aer de seră. Femeia doarme alături, întoarsă cu spatele. Pielea ei e uscată și netedă, de culoarea mierii. Are un picior întins și pe celălalt ridicat spre piept, de parc-ar alerga – prin despicătura feselor i se vede sexul bombat, ca un fruct. Îmi trag

pantalonii verificând portmoneul, mă-ncalț și ies cu cămașa în mână. Bâjbâi printr-un coridor întunecos spre becul verde, găsesc ușa și-o deschid – durează câteva secunde până când ochii mi se obișnuiesc cu lumina puternică de-afară. Am nimerit într-o curte înconjurată de clădiri dărăpănate cu un singur etaj, încinse de o pasarelă cu balustradă. Câțiva copii se joacă în praf, femeile-și văd de treburi, doi bătrâni stau la o masă sub o umbrelă – nu mă bagă nimeni în seamă, parc-aș fi invizibil. În mijlocul curții e-o fântână de piatră. Deschid robinetul și-mi arunc apă pe față, apoi mă frec la subsuori și pe piept. Îmbrac cămașa și ies printr-o poartă albastră într-o stradă îngustă, care dă la câteva zeci de metri într-una mai mare. E aglomerat, deși e duminică dimineața – un furnicar neobosit prin care se strecoară cu greu câteva ricșe. Un vânzător ambulant vrea să-mi bage ceva pe gât, dar îl dau la o parte și-mi văd de drum. Merg în direcția în care bănuiesc că e hotelul. Nu-mi doresc decât un duș, o cafea tare și-un mic dejun sănătos.

În stație își cumpără bilete de la chioșc. Unul din ei își aprinde o țigară, celălalt răsfoiește ziarul gratuit găsit pe o masă:

— Auzi, mă, Britney Spears și-a dus copilul la spital! Așa, și Obama o să-mprăștie Statele Unite cum a făcut Gorbaciov cu *URSS*-ul...

— Mă doare fix în...

— Stai așa, în Florești șoferii se-mpușcă cu gloanțe de gumă, lui Monica-i place s-asculte operă

și să meargă-n Obsession, Boc a mai luat o bulină roșie...

— Bine, mă, hai c-a venit busul.

Urcă ultimii și rămân în picioare pe intervalul de la mijloc, deși mai sunt locuri libere. E rândul celuilalt.

Mă trezesc cu senzația plăcută că o parte din oboseală a dispărut. A mai rămas însă destulă și, după ce beau cu sete din sticla cu apă de lângă pat, mă las să cad din nou pe pernă. E-o satisfacție uriașă în gândul că n-am de ce să mă trezesc, că nu trebuie s-ajung nicăieri, să verific mailuri sau să răspund la telefon. M-am deconectat de la mașinărie. Poate spre seară o s-ascult un buletin de știri la radio, să văd cum merge lumea fără mine – scenariul ăsta mă face să zâmbesc, un zâmbet larg pe care-l iau cu mine în somn. Visez mult, la un moment dat mă trezesc pentru câteva clipe dar apoi visul continuă, căldura patului s-a transformat într-o plajă pustie pe care stau întins, orbit de lumină, ca o șopârlă leneșă. Când nu mai suport arșița, mă târăsc în mare, apoi ies și rămân nemișcat pe nisip. Pleoapele mele filtrează o lumină roz în care se mișcă un fel de celule și mici puncte incandescente. Mă trezesc cu sunetul valurilor în urechi – pentru mine, care n-am fost niciodată în larg, marea-nseamnă liniște. Ceasul electronic arată 15:42. Deja mă doare spatele de-atâta somn, ar fi bine să mă scol și să mănânc ceva. Plănuisem să sărbătoresc duminica plimbându-mă prin oraș, privind oamenii care ies de la biserică

și-adulmecând mirosul de castane coapte, trecând prin parc și privind Someșul de pe poduri, dar e prea târziu. Am să fac doar un duș, gătesc ceva ușor și pun un film. Iar seara mă culc devreme.

Autobuzul frânează destul de brusc înaintea stației, făcându-i să se clatine.

— Nii, morocănoșii!!

— Pariu că ăla cu baston prinde-un loc?

— Și baba cu roșu pare-n formă!

Bătrânii se înghesuie la uși, împiedicându-i pe cei care vor să coboare. Au mâinile încărcate cu sacoșe și ochii aprinși, sunt puși pe harță, gata să ucidă pentru un loc pe scaun. Din clipa în care s-au așezat se destind, devin dintr-o dată volubili și curtenitori – încep să se sucească în toate părțile uitându-se după cunoștințe, se înfiripă discuții, femeile sunt tratate cu considerație. Râd amândoi, spectacolul ăsta îi amuză în fiecare dimineață. La semafor, un alt autobuz oprește pe banda alăturată, iar ei își dau coate arătându-și o fată așezată în dreptul lor. E drăguță și, atât cât lasă să se vadă taiorul, are niște sâni perfecți – îi observă abia când autobuzul ei se pune în mișcare și își întoarce brusc capul, rușinată. În fața catedralei câțiva oameni ascultă slujba transmisă la difuzoarele de pe stâlpi, privind spre poarta mare din lemn de parcă ar aștepta ca Dumnezeu să iasă în prag și să le facă cu mâna. Porumbeii de pe streașina de deasupra se înfoaie și își curăță penele, plănuind un atac.

— Gata, poți să-i dai drumul!

Afară e încă beznă când mă ridic pe marginea patului. Ceasul arată 5:29 și-i blochez alarma înainte să-nceapă să sune. Rock m-a simțit, se ridică și el din coș întinzându-se pe labele din față și căscând. Mă spăl repede și iau pe mine un pulover cu gât, vesta, pantalonii impermeabili și ghetele de munte. Scot din frigider punga cu sandvișuri pregătită de-aseară și-o bag în geantă, îmi atârn minciogul de curea, iau undița și deschid ușa. Rock o zbughește înainte, oprindu-se să se pișe la primul copac, în timp ce eu încui și pun cheia pe grinda de deasupra. Am hotărât să sărbătoresc duminica mergând până la lac și-o apuc decis în sus pe cărare, fluierând în falset o melodie cubaneză. Rock mi-o ia înainte și când ajunge la șosea începe să latre aiurea. Deja s-a luminat binișor. Îmi închipui prima trăsătură – un lipan, poate chiar un păstrăv – și mâna mi se-ncordează pe mânerul lansetei. Încep să sortez în minte mușchetele, încercând să mă hotărăsc cu care-o să încep, și când îmi dau seama ce fac m-apucă râsul – de-atâția ani nu reușesc să lecuiesc nerăbdarea asta. „Bătrâne, mai e pân-acolo!", îmi zic. „Bucură-te de pădure, adulmecă-i mirosul care încă te-mbată, ascultă păsările care se trezesc, uită-te la câinele ăsta tâmpit care uneori pare să-nțeleagă ce-i spui..."

Sunt singurii care coboară la capătul liniei. Cumpără un suc de la chioșcul din stație și-o iau printre blocuri, aprinzându-și câte o țigară și grăbind pasul. Când ies din nou la strada principală, mallul se înalță chiar în fața lor. Urcă pe o rampă

laterală și se opresc o clipă în fața unei uși metalice pe care scrie *PENTRU PERSONAL*. Strivesc chiștoacele în același timp și intră, traversează un hol slab luminat și ajung pe o alee cu magazine – unele au grilajele pe jumătate ridicate, înăuntru se spală pe jos și se șterge praful. Lângă scara rulantă își strâng mâinile.

— Ai câștigat azi cu bordelul și pescuitul.

— Mă, nici să dorm toată ziua nu m-ar deranja!

Zâmbesc amândoi.

— Diseară mergem împreună ?

— Da, ne vedem la colț. Dacă n-ajung, te sun.

— Ok. Spor la treabă!

— Și ție, bătrâne! Salut.

obsesia

lui Augusto Monterroso

Când se trezește, Obsesia e încă acolo. Ochii ei tulburi, ușor injectați, îl privesc atent prin lentilele ochelarilor – aceiași ochelari pe care-i ceruse să și-i scoată pentru câteva clipe la prima lor întâlnire, insistând să o dezvelească în felul acesta, simțind că dacă va reuși atunci, o va face și altă dată, în alt mod. Ochelarii cu rame negre de baga, una din micile ei arme. „Lasă-mă!", îi șoptește în timp ce se ridică din pat, forțându-se să nu se uite la coapsele ei strânse în ciorapi și dezvelite până foarte sus. La baie își aruncă apă rece pe față, apoi se spală pe dinți. „O să scap de tine!", zice privindu-se în oglindă, suficient de tare ca ea să-l audă. Îl doare capul și își simte pieptul pârjolit. Scotocește într-un sertar din bucătărie până găsește un *Algocalmin* și îl înghite dând peste cap un pahar plin cu apă. Apoi pregătește cafetiera și o pune pe foc.

La prima țigară vorbește deja cu ea – îi răspunde la întrebări când ironic, când vehement, când plin de răbdare, de parcă ar face exerciții de stil. Până i se face lehamite, oricum ea nu-l va înțelege niciodată, nu are cum. Se întoarce în cameră și pornește calculatorul. Își verifică mailul, răspunde la două mesaje urgente și trimite o cerere de ofertă firmei de printing cu care lucrează agenția lui. Îi ia ceva timp să conceapă mesajele, niciodată nu

s-a priceput la asta. Tresare când ea îl cuprinde din spate, culcându-și capul pe umărul lui – rămâne o vreme așa, apoi ocolește scaunul cu o unduire de dansatoare și i se așază în brațe. Se cuibărește adânc în carnea lui, topindu-i voința, făcându-l să o accepte. Pentru a suta oară încercă să-și amintească cum apăruse în viața lui, de unde, când. Ține minte prima întâlnire, obrăznicia ei și stinghereala lui, peste care reușise să treacă pentru a o pune la punct. Primele țigări fumate împreună, competiția care le anima cele mai banale discuții. Urmase o perioadă ciudată, în care nu o mai observase. Și apoi, dintr-o dată, bum! – prezența ei de neignorat, dorința de-a o avea urcând în el ca o undă seismică, acaparându-i gândurile, visele, sugându-l cu totul într-o gaură neagră. Privirile, gesturile, atingerile întâmplătoare... „Întâmplătoare pe dracu'!", zice cu voce tare, dând-o brutal la o parte.

Un plic pâlpâitor îl anunță că are un mesaj nou. Citește oferta, apoi confirmă comanda adăugând că într-o oră ajunge să o ridice. Face un duș și se îmbracă. Reușește cumva să înghită o banană, apoi mai fumează o țigară și își termină cafeaua. Afară e surprinzător de cald, un soare blând de primăvară – lângă trotuar curge un pârâiaș limpede, care se varsă într-o gură de canal. Când ajunge la firma de printing comanda lui e gata, pregătită într-o pungă. Schimbă câteva cuvinte cu fata de la recepție – îi trece prin minte să o invite la un vin după program, dar până la urmă renunță, în ciuda zâmbetului ei încurajator. Ca întotdeauna, ajunge ultimul la

serviciu – de o vreme a și renunțat să se mai scuze. „Să vă fut!", se gândește trecând printre birouri și adulmecând reproșurile. Se apucă imediat de lucru, cu sentimentul că a dat peste o oază de nisip într-o junglă jilavă, sufocantă.

La ora cinci, în timp ce colegii se îndreaptă glumind spre locurile de parcare, rămâne nemișcat în mijlocul trotuarului. Privește cerul, soarele pe jumătate ascuns de un nor, forma vagă de dinozaur a acestuia. Într-un târziu își amintește de întâlnire și se urnește cu greu spre cafenea, adulmecând aerul. Obsesia îl așteaptă pe trepte, citind dintr-o carte și fumând. Poartă o fustă-sac și o geacă strâmtă din piele neagră, iar în jurul capului și-a înfășurat ca un turban o eșarfă roșie – în clipa în care-și ridică ochii spre el, buzele ei se arcuiesc într-un zâmbet ucigător. Reușește să-i evite îmbrățișarea de-o pasionalitate teatrală, urcă scările și intră în local. Se așază la o masă din aripa pentru fumători și cere chelneriței un pahar cu vin alb sec – ei îi face semn să-și comande ce vrea.

— Cum ți-a fost ziua ?, îl întreabă.

— Mișto, plină de realizări! Vroiai să vorbim, dă-i drumul!

— Discuția trebuie să vină natural. Ce vrei să zic...

— Scutește-mă! Niciodată nu zici ce crezi, mereu o-ntorci cu-ntrebările tale „naive". Spune simplu : ce vrei ? Ce aștepți de la mine ?

— Nu aștept nimic!

— Bravo! Nici eu n-aștept nimic de la tine. Bine c-am stabilit asta!

— Auzi, eu n-am așteptat niciodată! Eram perfect împăcată de la început, ți-am și zis. Tu erai ăla cu așteptări.

— Mi-au trecut, slavă Domnului! Am ajuns să te cunosc.

— Chiar crezi că știi ceva despre mine?

Prietenul apare la timp, se așază pe scaunul liber și cere o bere. Le ia un timp să ajungă la ceea ce-i interesează – proiectul la care lucrează împreună ar putea să reușească, mai trebuie doar un ultim efort, două săptămâni în care să tragă tare. Termenul limită e aproape, dar încă se poate. Încearcă din răsputeri să se convingă de asta, dar mintea îi fuge mereu în altă parte. Nu se poate concentra, nu cu ea acolo – îi simte privirea, dorința, nu e nevoie de cuvinte. Când prietenul merge la baie o trimite acasă, fără menajamente. Comandă apoi o butelie de vin și încă un pahar, încercând să abată discuția de la nenorocitul de proiect – se va gândi mâine la el, astăzi are ceva de îngropat. Nu poate însă să-i explice așa ceva prietenului său, ar începe să-i dea tot felul de sfaturi de rahat. Mai bine îl lasă să vorbească despre ale lui, ascultându-l neatent și fumând țigară după țigară. Încet-încet, se cufundă într-o amețeală care nu șterge nimic, ba dimpotrivă. Se bucură când, într-un final, prietenul se scuză că trebuie să plece – îl așteaptă nevasta acasă.

În fața cafenelei își strâng mâinile și se despart. O ia spre stația de taxiuri, dar până să ajungă acolo se hotărăște să meargă pe jos – un drum liniștit de o jumătate de oră, în care își poate aduna gândurile, le

poate pune în ordine. Pentru că asta trebuie să facă, ordine în cap. Și să se pună pe picioare, să mănânce, să reia alergările. Să tragă tare la muncă, până la epuizare. Și mai ales să lucreze la proiect – dacă le iese, ar fi un pas enorm. Ajunge acasă limpezit, plin de hotărâri bune. Intră în apartament și salută; apoi, în timp ce-și dezbracă haina, o vede întinsă pe patul lui, fumând cu ochii în tavan și căștile pe urechi. Simte cum îl lovește subit un val de amețeală – merge în bucătărie și se lasă să cadă pe un scaun, fără să mai aprindă lumina.

După un timp se ridică, își toarnă ceai într-o cană și aprinde o țigară. Se așază din nou. Mintea-i aleargă febril, își amintește barul, lumina albastră. Cei câțiva oameni, privirile lor. Shoturile de tequila. Privirea ei. Prima discuție caldă, umană, fără competiție. Prăbușindu-i hotărârea, făcându-l să uite. Apoi brusc pasiunea, dând pe-afară. Primul sărut, mușcătura adâncă, mirosul de sânge. Mâna lui căutând-o, desfăcându-i pantalonii, aducându-i gustul pe buze. Aproape că o avusese acolo, în bar, nu-i mai păsa de oameni. Drumul spre hotel. Camera rece, cu tencuiala căzută de pe pereți. Și tot ce se întâmplase acolo, sortit să rămână acolo. În sfârșit sânii ei. Pizda mustindă. Primul lui spasm, izbăvirea. Țigara și vinul acru cumpărat pe drum. Apa înghețată de la duș. Pișatul ei fierbinte scurgându-i-se pe palmă, în cadă. Apoi dintr-o dată dorința de-a o umili, de a-i frânge voința. Culcând-o pe burtă, desfăcându-i coapsele cu genunchii și astupându-i gura în timp ce o pătrundea. Răbdând

până când împotrivirea i se topise, până când blestemele începuseră să șuiere a chemări. Acceptând apoi revanșa, dinții ei înfigându-i-se în spate, mâna strângându-i cumplit penisul. Toată tandrețea de după, nesfârșită. Somnul consimțit. Dorința de dimineață. Totul încet, nesfârșit de încet. De data asta treaz, conștient. Simțind pericolul, știind că n-o să mai scape. Bucuria stranie a acestui gând. Apoi ușa închizându-se peste toate.

Amintirea s-a transformat într-o suferință care-i smulge un geamăt. Nu o pot face să treacă nici țigările, nici alcoolul, nimic. Se ridică și merge în cameră. Vărul lui stă pe jos, înconjurat de cursuri răsfirate. Locuiește la el de o săptămână, pe perioada sesiunii. Când îl aude, își ridică ochii din foi și-i zâmbește.

— Ești ok ?

— Mă apasă. Îmi vine să urlu.

— Urlă, glumește băiatul.

— Îți amintești când mergeam la antrenamente ? La bătrânu' ? Mai ții minte ghedanurile pe care ni le dădeam ?

Băiatul continuă să zâmbească.

— Îmi amintesc.

— Hai, bagă câteva! Nu glumesc. Stai liniștit, n-o să urlu! Îi zâmbește, nelăsându-l să se împotrivească. Te rog!

În cele din urmă tânărul se ridică. Stau față în față, privindu-se câteva secunde în ochi. Prima lovitură vine neașteptat, tibia lovește coapsa scurt, nu foarte tare – și-a lăsat la timp greutatea pe picior,

mușchiul era încordat. A doua se înfige mai tăios, parcă-l seceră. Vin încă două pe coapsa cealaltă.

— Mai tare!

Se lasă când pe un picior, când pe celălalt. Loviturile intră scurt, seci, durerea e violentă, ascuțită. Icnește scurt. Încă una și piciorul stâng i se moaie, se lasă pe genunchi.

— Gata! Mulțumesc!

— Oricând! Mă duc la o țigară.

Rămas singur, se târăște în pat și își trage plapuma peste cap. Tremură de parcă ar avea febră, fața îi e udă de lacrimi. Geme când corpul i se contractă ca un arc. Spasmele continuă o vreme, ca după un orgasm violent. Durerea se împrăștie încet în corp, cuprinzându-i și creierul – îi face bine, măcar nu se mai gândește, poate așa o să adoarmă.

ixi

Trecuseră aproape două luni de când nu-l văzusem pe frate-meu și m-am bucurat când m-a chemat la o cafea, a doua zi după ce mă întorsesem acasă. Ne-am dat întâlnire în centru, la McDonald's, și m-am plimbat până acolo, admirând ultimele lucrări de înfrumusețare a orașului. Era plăcut, poate prea cald pentru februarie, dar mie-mi convenea – nu suport iarna și frigul. Credeam că vom fi singuri, dar când frate-meu a parcat mașina lângă trotuar mi-am văzut nepoata tronând în scăunelul montat pe bancheta din spate. Alături de ea stătea Victoria, ținându-l în brațe pe Luca – Victoria e soția lui Alex, un prieten al nostru. Cumnată-mea nu mai iese din casă de câteva luni.

Am mers la Chelsea, spuneau că e singurul loc în care se pot distra și copiii. Ne-am așezat la o masă mare din aripa pentru fumători și-am început să dezbrac Popa – nu mai țin minte cum s-a ales nepoată-mea cu numele ăsta, dar i se potrivește de minune, e ceva ce ține de atitudine. I-am scos căciula și fularul, apoi m-am chinuit o vreme cu nasturii cojocelului. Dedesubt avea cel puțin trei bluze una peste alta, pe care frate-meu a zis să i le las – frigul e una din obsesiile cumnată-mii, iar el nu vrea să aibă discuții pe tema asta. Am comandat cafele, apă și sucuri unui chelner care le-a zâmbit complezent

copiilor. Ei nu l-au băgat în seamă și-au plecat ținându-se de mână să se joace „la canapele", în zona pentru nefumători. După ce mi-am preparat cafeaua, am aprins o țigară și-am încercat din răsputeri să leg o conversație – din cinci în cinci minute însă Victoria sau frate-meu se ridicau și mergeau să verifice dacă totul e în regulă, apoi îi comunicau și celuilalt. De asta nu-mi plac ieșirile cu copiii, toate discuțiile se întrerup brusc și uită să mai fie reluate, ajungând să se destrame. Ultima dată când s-a dus să vadă ce fac ăia micii, Victoria i-a găsit la toaleta pentru bărbați, încercând să pornească robinetul cu senzor al unei chiuvete, și i-a adus înapoi la masă. Au stat liniștiți cam două minute, cât au băut fiecare din sucul lui. Apoi, pe Luca l-a apucat o criză de iubire și a început să se trântească în nepoată-mea și să o lovească cu pumnii, zâmbindu-i cu toți dinții pe care-i are. Deși e mai mare și ar putea să-l pună ușor la pământ, Popa se sperie de fiecare dată, se crispează și privește în gol, scoțând niște scâncete agasate. Degeaba îi repetă frate-meu că Luca o iubește, îndemnând-o să-i dea un pupic – e ultimul lucru pe care l-ar face Popa în viața asta. Am ajutat-o să se urce pe scaunul de lângă mine – și-a apucat paharul cu ambele mâini, a băgat paiul în gură și a stat așa vreun minut, fără să soarbă, supraveghind dușmanul peste masă.

Abia când a fost sigură că nu mai e niciun pericol s-a lăsat să alunece de pe scaun și a pornit singură în expediție, bălăngănindu-și brațele. E foarte amuzantă când încearcă s-o facă pe niznaiul, gesturile ei

au ceva ce îmi amintește de Chaplin. În partea din spate a restaurantului e încă o sală, care se deschide doar seara – acum lumina era stinsă și Popa s-a oprit în prag, neîndrăznind să intre. Am mers după ea pentru a-l scuti pe frate-meu de un drum, dar nu vroia să se întoarcă la masă. O atrăgea acea încăpere și, cum am devenit brusc curios să văd cât de tare o sperie întunericul, am luat-o de mână și am făcut câțiva pași înăuntru. După vreo zece secunde am început să deslușim tablourile de pe pereți și mesele cu scaunele ridicate deasupra – am mers încet printre ele până în capătul sălii, unde am dat peste o banchetă capitonată, întinsă pe toată lungimea peretelui. Popa a urcat de-a bușilea pe ea, apoi s-a ridicat în picioare și a început să se plimbe prudent dintr-o parte în cealaltă. I-a plăcut mult – nu mai vroia să coboare și a-nceput să țopăie, ținându-se de mâinile mele. Nu am foarte multă răbdare cu copiii și îmi doream să-mi termin cafeaua, așa că până la urmă am recurs la un truc ca să o dau jos de acolo fără scandal – i-am propus să facem avionul și, înainte să apuce să cântărească, am prins-o de sub brațe și-am ridicat-o în aer, executând cu ea câteva volte largi. Apoi am pus-o jos și, fără s-o las să se dezmeticească, am început să sărim amândoi ca iepurașii – nici nu și-a dat seama cum am ajuns, țopăind așa, înapoi la ceilalți. De cum m-am așezat însă a început să mă tragă de mână, ignorându-l complet pe frate-meu, care-i spunea să mă lase în pace. Vroia înapoi și a trebuit să-i promit că mergem după ce fumez o țigară – abia atunci s-a potolit,

a urcat pe scaun și a început să-și soarbă sucul prin pai, uitându-se la țigara mea.

Fiindcă urma să mai rămân o zi în oraș, l-am întrebat pe frate-meu dacă vrea să mergem la pescuit. Mi-a spus că n-ar putea pleca de acasă fără scandal – detest să aud genul ăsta de replică la un bărbat, mai ales dacă își mai dă și ochii peste cap a neputință, dar am reușit să-mi reprim orice comentariu. I-am privit doar cearcănele și ridurile, ciudate pe fața lui de copil, și am încercat să nu mă las cuprins de milă față de el. Îl luase în brațe pe Luca și îl distra cu brelocul cheii de la mașină, iar Victoria îi privea zâmbind – pentru prima dată mi-a trecut prin cap că ar putea fi ceva între ea și frate-meu și am început să mă gândesc cum ar reacționa Alex la o chestie ca asta. M-a trezit din gânduri Popa, care a-nceput să mă zgâlțâie în clipa în care am strivit chiștocul în scrumieră. Îi promisesem, așa că am lăsat-o să se opintească trăgându-mă de mână spre camera întunecată din spatele restaurantului. De cum am ajuns acolo, a cuprins-o o bucurie de nedescris – sărea într-una, se târa în patru labe dintr-un capăt în altul al canapelei, scotea mici chiote de satisfacție. După ce s-a mai liniștit, s-a proțăpit în fața mea și m-a întrebat ce e aia – îmi arăta un fel de pătrat făcut cu degetele ambelor mâini. I-am spus că e o fereastră și asta a încântat-o la culme, a încercat chiar să-și scoată capul prin ea. Am continuat să facem tot felul de forme cu degetele și să ne întrebăm unul pe celălalt cu ce seamănă – mă minunam că lucrurile astea simple o pot face atât de fericită. La un

moment dat s-a oprit brusc, m-a apucat de mână și mi-a șoptit la ureche: „Acum vine Ixi!" Deși știam la ce se referă, am simțit un fior rece urcându-mi pe spinare – Ixi e o nenorocită de jucărie din pluș cu care doarme de când s-a născut, un fel de cal sau ren care a ajuns în trei ani să arate ca o cârpă de șters pe jos. Am început din reflex să îi spun că Ixi e acasă și nu are cum să vină dacă nu-l aduce ea, dar mi-am dat seama că nu mă ascultă – începuse iar să se joace, fredonând un soi de melodie. Nu părea speriată, așa că am lăsat-o în pace și abia după vreun minut am întrebat, în treacăt, ce mai face Ixi. A arătat cu degetul un loc de pe canapea, fără să privească în acea direcție, și mi-a spus că stă acolo – tocmai se interesase ce facem, ea îi spusese că facem forme, iar acum făcea și el. Deși nu-mi convenea situația, am reușit să controlez impulsul de a o lua de acolo și a ne întoarce la masă. M-am așezat pe un scaun și, încercând să nu mă mai uit spre canapea, am început să o descos în legătură cu Ixi. Cel mai ciudat mi s-a părut că dimineața el se trezește după Popa – aș fi pariat pe orice că e genul matinal.

Nu după mult timp a venit frate-meu să ne cheme și, când ne-a găsit stând acolo pe întuneric, m-a întrebat dacă suntem normali – nu i-am răspuns, dar mi-a venit să râd. Îl sunase nevastă-sa, trebuia să meargă acasă. În timp ce ne îmbrăcam, am surprins un schimb de priviri care mi-a adâncit bănuiala că între Victoria și frate-meu se întâmplă ceva – nu era deloc exclus, la cât e de mică lumea în care se învârt ei. M-am gândit din nou la Alex și apoi la nebunia

cumnatei mele, care se născuse odată cu Popa. Eram sigur că în mai puțin de trei luni va ajunge iar la spital și mă simțeam ușurat că nu trebuise să discut cu frate-meu despre asta. Uneori, totul pare incredibil de complicat. Când am ieșit pe ușa restaurantului, în plin soare, copiii au luat-o la fugă țipând.

robotul

Adrianei, cu o îmbrățișare de cimpanzeu

În dimineața asta mi-am pregătit ochiuri – am tăiat pe farfurie două felii de șuncă, apoi am prăjit ouăle și le-am așezat deasupra, presărându-le cu sare și piper. Alături am mai tăiat câteva felii de cașcaval și, pe o altă farfurie, două roșii frumoase. La urmă am scos patru felii de pâine și am început să mănânc – gălbenușurile rămăseseră moi și totul era cât se poate de gustos. Am terminat ca întotdeauna la fix, băgând în gură ultima bucată de pâine împreună cu ultima bucată de ou și ultima felie de roșie – nu trebuie să calculez ca să-mi iasă așa, cred că e ceva ce ține de un anumit simț al proporțiilor.

Fiindcă scuterul s-a defectat cu o zi în urmă, a trebuit să iau tramvaiul până la serviciu. Am ajuns cu zece minute înainte de începerea programului – lucrez în această firmă de 25 de ani și mă pot mândri cu faptul că nu am întârziat niciodată. Pe drum mă gândisem atent la tot ce am de făcut și încropisem un plan, așa că după ce mi-am schimbat hainele m-am apucat imediat de treabă. E o perioadă destul de aglomerată, în care avem multe comenzi și totul trebuie să meargă perfect pentru a respecta termenele. În munca pe care o fac eu e foarte important să calculezi bine totul, pentru a diminua pe cât posibil pierderile de material. În ultimii ani au apărut

programe de computer care fac asta, mie însă îmi place să fac calcule și să desenez, jucându-mă cu formele. Colegii mei mai tineri se amuză uneori rugându-mă să fac niște schițe, pe care le compară apoi cu cele realizate de calculator – de obicei sunt aproape identice și din cauza asta m-au poreclit Robotul. E o glumă care nu mă deranjează, știu că de fapt mă respectă și se bazează pe mine. Am muncit și astăzi, făcând o singură pauză în care am băut o cafea, până la ora 16. Apoi mi-am luat din nou hainele de stradă și am pornit spre casă – fiind o vreme cât se poate de plăcută, am mers pe jos.

După ce am ajuns și m-am schimbat, am încălzit mâncarea rămasă de ieri. Am servit masa, iar apoi am citit timp de vreo oră dintr-o revistă de istorie pe care o cumpăr regulat. Era trecut de șase când am coborât la garaj. Mi-am pus halatul de lucru pe care-l am acolo și am început să demontez carburatorul scuterului. După cum mă așteptam, era înfundat, așa că l-am curățat cât am putut de bine și apoi l-am montat la loc – totul mi-a luat ceva mai puțin de o oră și jumătate. Întors în casă, mi-am spălat cu grijă mâinile, folosind o perie de unghii.

Apoi, fiind vineri, am sunat-o pe Maria – deși se fac în curând zece ani de când o vizitez aproape în fiecare sâmbătă, îi telefonez întotdeauna cu o zi înainte. Maria e singură, ca și mine, dar asta nu ne-a făcut niciodată să avem așteptări mari unul de la celălalt – probabil din acest motiv a și rezistat relația noastră atâta timp. De fiecare dată îi duc flori, o cutie de bomboane sau o sticlă de vin, iar ea mă primește

în sufragerie, unde povestim, jucăm table sau cărți și uneori ne uităm la televizor. Apoi trecem în dormitor și facem sex – e un simplu act fizic, lipsit de cine știe ce pasiune, ca atunci când mănânci deși nu ți-e foarte foame. În urmă cu trei săptămâni nu am mai ajuns în dormitor, urmărind până târziu finalele campionatului de gimnastică – a fost prima dată când s-a întâmplat acest lucru fără ca unul dintre noi să fie bolnav. Maria a răspuns după al optulea apel, mi-a spus că mă așteaptă a doua zi.

Cum nu mai aveam altceva de făcut, am intrat la duș. Apoi m-am instalat în fața televizorului, cu un sandviș și o sticlă de bere rece alături. O vreme am schimbat canalele, uitându-mă câteva minute la o dezbatere pe tema salariilor, apoi la o scenă dintr-un western în care Clint Eastwood era foarte tânăr. Pe *Discovery* începuse deja *Dr. G*, dar era un episod pe care-l văzusem. În cele din urmă m-am oprit la *Animal Planet*, care are o lună întreagă dedicată primatelor, și am urmărit un documentar destul de dur despre traficul cu carne de maimuță din Indonezia, Vietnam și China. Apoi a început un documentar despre gorile, care mi-a trezit niște amintiri destul de neplăcute.

În fiecare vară, în concediu, încerc să merg într-o excursie – le prefer pe cele cu destinație fixă, circuitele mi se par o alergătură obositoare și inutilă. În urmă cu doi ani am petrecut o săptămână la Budapesta. Fiind singur, am fost cuplat la cazare cu un alt domn, singur și el. Era profesor, un om foarte distins și amuzant – îi plăcea să se plimbe prin oraș

și să admire clădirile, dar mai ales să se uite la lume stând pe câte o terasă, dinaintea unei cafele. L-am însoțit de câteva ori și m-am simțit într-adevăr foarte bine, se pricepea de minune la oameni și putea să spună multe despre ei doar privind felul în care sunt îmbrăcați și pășesc pe stradă. Am fost curios să văd ce crede despre hainele mele și mi-a spus, zâmbind, că mă recomandă drept un om tipicar, cinstit și de încredere – în opinia lui, semănam cu un muncitor *RDG*-ist din anii 80, îmbrăcat după standardele revistei *Quelle*. Nu m-am gândit niciodată la asta, dar probabil avea dreptate.

O zi întreagă din excursie am rezervat-o vizitei la grădina zoologică. Până acolo am mers cu metroul, pe cea mai veche linie din Europa – stațiile sunt mici, placate cu faianță și lemn, perfect conservate. Grădina nu e mare ca suprafață, dar spațiul e exploatat la maximum și sunt foarte multe animale. Cuștile și țarcurile au fost construite în mare parte din lemn și toate au un perete din sticlă securizată, prin care poți vedea animalele direct, neîmpiedicat de zăbrele. Pentru că nu exista niciun relief natural, s-au înălțat niște stânci din ciment – una din ele e acoperită de un ghețar artificial, pentru urșii polari. Sunt și niște pavilioane asemenea unor sere cu plante exotice, în care sunt lăsate libere diverse specii de păsări, lilieci, șerpi și șopârle, iar acvariul e cu adevărat impresionant. În ziua aceea am văzut pentru prima dată de aproape elefanți, rinoceri, hipopotami și girafe – totuși, altceva m-a impresionat cel mai puternic.

Pavilionul maimuțelor e o clădire înaltă, cu cuști spațioase – fiecare din ele are câte un perete întreg din sticlă, spre interiorul prin care circulă vizitatorii. Imediat lângă intrare sunt cimpanzeii și i-am privit multă vreme, amintindu-mi diverse lucruri pe care le știam despre ei, printre care și faptul că nu le place să li te uiți în ochi. Au urmat urangutanii, după care am ajuns la gorile – tocmai se întorceau în cușcă printr-o ușă pătrată care probabil dădea într-un țarc deschis. Prima care a intrat era de mărimea unui urangutan adult, iar următoarele două mult mai mari – mi-am închipuit că acestea din urmă trebuie să fie masculi. Unul dintre ei a alergat și s-a izbit cu putere de peretele de sticlă, făcându-ne pe cei aflați de partea cealaltă să ne dăm cu un pas înapoi. Asta a atras imediat lumea, ca la spectacol. Gorilele păreau să aibă chef de joacă, alergau una după cealaltă prin cușcă și pe niște bârne care închipuiau crengile unui copac gigantic. În timp ce le urmăream, atenția mi-a fost distrasă de un alt exemplar, care se strecura prin grilajul din spate – abia în clipa în care l-am zărit mi-am dat seama că cele de dinainte erau un pui și două femele.

Sprijinit pe toate cele patru labe, masculul avea aproape înălțimea mea și trebuie să fi cântărit peste 200 de kilograme. Era numai mușchi, iar capul uriaș, cu fruntea teșită, părea sudat direct pe umeri. Întreaga lui înfățișare degaja o forță enormă. S-a apropiat cu mișcări lente de geam, fără să se sinchisească de blitzurile care fulgerau întruna. Eram primul dintr-un capăt al vitrinei și s-a oprit exact în

fața mea, privind în pământ. Apoi și-a ridicat ochii încet, măsurându-mă de la pantofi până în creștet și înapoi – a fost o senzație extrem de neplăcută, pot spune că niciodată în viață nu m-am simțit privit cu atâta dispreț. După aceea s-a plimbat fără grabă de-a lungul peretelui de sticlă, studiindu-i pe vizitatori, oprindu-se câte o clipă în fața unora. Se făcuse liniște. Când a terminat, s-a întors legănându-și umerii spre partea din spate a cuștii și s-a așezat pe o grindă, fără să ne mai bage în seamă. Am părăsit pavilionul tulburat și nu am mai avut chef să mă uit la alte animale.

vânătorul

„Totdeauna i-or plăcut culorile! Ore-n șir putea sta
și privi, numa' uitânduse-n jur."

Privește mijindu-și ochii paleta nesfârșită de griuri: negre și brune, de pământ și frunze uscate; verzi, violete și gălbui, de scoarță udă; albastre și albicioase, de cer de toamnă târzie – ceața se așterne peste ele ca un filtru lăptos, topindu-le unele în altele. Plutește în straturi fine deasupra noroiului și a frunzelor îmbibate, pe alocuri se destramă și în acele goluri culorile sunt mai tari, contururile decupate mai precis.

O văioagă largă, cu câteva luminișuri – într-o parte pământul urcă domol spre o culme care nu se zărește. Printre trunchiurile netede ale fagilor și carpenilor se amestecă câte un pâlc de stejari cu scoarța de culoarea cărbunelui ud și multe lăstărișuri de arin și alun. Stă în dosul unui copac doborât, de a cărui rădăcină smulsă atârnă încă bulgări de pământ. Poartă haine groase, imprimate cu frunze și crengi brun-cenușii, ghete înalte și o șapcă îmblănită, cu urechi. De trunchiul copacului e sprijinită o armă de vânătoare, cu țeava dublă îndreptată în sus. Alături, atârnată de un ciot, e o tolbă de piele neagră din care ies capetele a vreo douăsprezece săgeți – penele de la capetele lor sunt albe, iar nock-urile de un albastru intens.

Are în jur de 20 de ani, dar expresia liniștită a feței îl face să pară mai matur. E mărunt, cu fața osoasă, ochii de culoare închisă și sprâncenele groase. S-a lăsat pe vine, sprijinindu-se cu spatele de trunchiul copacului. Pe genunchi ține un arc lung și degetele ambelor mâini mângâie crosa din lemn roșcat a acestuia, urmărind inconștient liniile ei complicate.

Un pocnet de creangă îl face să se ridice brusc. La vreo 25 de metri în stânga, un bărbat ieșit din spatele unui tufiș îi face semn cu mâna – a călcat din greșeală pe o uscătură. Rămâne totuși în picioare, încercând să și le dezmorțească și privind în toate părțile. Apoi, chiar în momentul în care vrea să se așeze din nou, aude ceva dinspre deal. Trage o săgeată din tolbă și o potrivește în coarda arcului, apoi se uită după celălalt bărbat, dar nu-l mai zărește. Ascultă atent – fosnetul se aude din nou, mai puternic. Câteva clipe încetează, apoi revine – mistrețul apare brusc din dreapta și se oprește indecis în dreptul lui, la nici 20 de metri. Întinde coarda cu o mișcare lungă, până când degetul mare atinge pometul obrazului drept. Mâna cealaltă urmărește imperceptibil mișcarea animalului, care fornăie și se învârte pe loc – în clipa în care-i oferă laterala, săgeata țâșnește șuierând și se înfige cu un sunet înfundat în spatele piciorului din față. Animalul scoate un țipăt ascuțit și o ia la fugă exact spre el. A rămas cu arcul în mână, privind – în secunda următoare, când îl aruncă și apucă pușca, se aude o bubuitură și mistrețul se prăbușește la câțiva pași în fața lui. Se uită în partea stângă, de unde s-a auzit împușcătura, și îl vede pe bărbatul de

mai devreme ieșit din dosul tufelor, cu arma încă la ochi. Așteaptă amândoi câteva secunde, dar porcul nu mai mișcă. Băiatul ajunge primul lângă el.

— E mort, strigă după ce îl împunge de câteva ori cu țeava armei.

Glontele l-a nimerit probabil drept în inimă. S-a prăbușit într-o rână și săgeata înfiptă în trunchiul lui stă drept în sus – a intrat adânc, blana țepoasă din jur s-a umplut de sânge. În timp ce-l așteaptă pe celălalt, privește pana albă a săgeții, albastrul neplauzibil din capătul ei, roșul aprins scurs peste cenușiul blănii – e o armonie incredibilă a culorilor, pe care o tulbură doar mirosul morții.

Pe drumul desfundat de la liziera pădurii sunt oprite patru mașini de teren și un tractor cu remorcă – se aude dinspre ele agitația câinilor. Alături, pe fâșia dintre drum și pădure, sunt aliniați opt mistreți mari, întinși pe burtă. În jurul lor stau vânătorii, vreo 15 oameni cu totul. Sunt bine dispuși – vorbesc tare, glumesc și râd, câteva sticle de tărie circulă de la unul la altul. Puștile le atârnă la umăr, unele învelite deja în huse verzi. Doar tânărul își ține în mână arcul, cu un fel de stingherealã. Lângă el e bărbatul care-i împușcase mistrețul – dacă îi privești atent îți dai seama, după forma nasului și a buzelor, că sunt tată și fiu.

* * *

Așezat pe scaunul din capul mesei, tatăl citește un ziar – îl ține ridicat în fața ochilor cu ambele mâini,

lăsându-l mai jos doar ca să dea pagina. E o masă lungă, pentru douăsprezece persoane. Capătul din fața bărbatului e acoperit de o față din pânză albă, pe care sunt aranjate tacâmuri pentru trei persoane, un coș cu pâine, o farfurie cu castraveți murați tăiați rondele și o solniță. În cealaltă parte a camerei dreptunghiulare, cufundat într-un fotoliu, fiul urmărește un documentar – sonorul televizorului e aproape la minim, așa că în încăpere se aude limpede sunetul focului care arde în soba de teracotă și, din când în când, foșnetul foilor de ziar și zgomotul vaselor din bucătărie. Un miros de friptură s-a răspândit prin ușa deschisă a acesteia. În clipa în care mama intră și așază pe masă două farfurii aburinde, bărbatul își împăturește ziarul, lăsându-l deoparte.

— Pune și tu pe știri și haide la masă.

Băiatul schimbă câteva canale până să aleagă unul, apoi dă sonorul o idee mai tare și vine să se așeze pe scaunul din dreapta tatălui. În farfuriile din fața lor e friptură cu piure de cartofi, peste care bălțește puțin ulei maroniu. Mama a adus între timp o sticlă de *Havana Club* cu țuică și a turnat în trei pahare mici, cu floricele pictate. Ciocnesc și dau pe gât, femeia din mai multe înghițituri – niciunul nu se strâmbă, doar băiatul ia o bucată de pâine. În timp ce reumple paharul bărbatului, femeia îl întreabă :

— Îți mai pun și ție ?

Clatină din cap. Mirosul cărnii fripte și arsura țuicii le-au făcut poftă, încep să mănânce. Tatăl și fiul mai trag cu ochiul la știri, femeia privește doar în farfurie și uneori, aproape pe furiș, la cei doi – e

singura care și-a făcut cruce înainte să ia prima îmbucătură. La un moment dat, gândul ei prinde glas:

— Atâția or fost azi la Ionaș! Or venit și din Geaca și din părțile alea, și de la Cluj... atâtea flori și coroane. Și-așa frumos o cântat popa.

— Las' să cânte că altă treabă n-are!, îi răspunde bărbatul, privindu-și serios fiul.

— Nu mai vorbi așa! Toată lumea-i mulțumită de popa ăsta – îi la locu' lui, slujește bine, merge pe la bătrâni, nu ca ăl' vechi. Ăla numa' de-afaceri se ținea, de-abia mai ajungea pe la biserică.

— Stai să prindă și-ăsta gust, nu-l mai vezi apoi. O fost și Lelu?

— Nu, că-l dor rău picioarele, mi-o zis Lena. M-or întrebat de tine, mai mulți, le-am zis că vânați. Oamenii vorbesc, să știi!

— Lasă să vorbească, de-aia mă doare capu'!? Când pot, vin, când nu, nu – asta e. Vânătoarea-i stabilită din timp, nu pot face cum vreau eu.

Băiatul mănâncă tăcut, fără să-i asculte, uitându-se mai mult la televizor. La un moment dat își scoate telefonul mobil pentru a verifica ceva, după care îl așază pe masă. Părinții nu-i vorbesc deloc în timpul mesei. Doar după ce au terminat, când femeia duce farfuriile goale la bucătărie, taică-său îl întreabă:

— Azi, te-ai speriat?

— Nu... nu mi-am dat seama... Mai mult m-am blocat.

— Nu rămâi așa, să vezi ce se-ntâmplă. Cu arcu' nu-i sigur. Te uiți când ai arma la ochi.

Se întrerup când mama se întoarce și pune pe masă o farfurie cu cozonac și plăcinte.

— Luați, am ars azi cuptorul!

Aduce și o tavă din plastic pe care sunt trei pahare mari, o carafă cu apă și una cu vin. Bărbatul mănâncă cu poftă o felie de plăcintă, apoi își toarnă un pahar de vin și se mută pe un scaun din celălalt capăt al mesei, mai aproape de televizor. Băiatul rămâne la locul lui, scriind un mesaj pe telefon. Când termină își pune apă și bea, privind la televizor – taică-său a mutat pe un canal sportiv, unde se dă rezumatul unui meci. Telefonul îi piuie scurt de două ori, anunțând primirea unui mesaj. După ce îl citește se ridică de pe scaun.

— Ieși undeva ? îl întreabă taică-său întorcându-și scurt capul spre el.

— Nu mai... Mă duc în cameră. Noapte bună!

— Noapte bună!

Maică-sa tocmai adună fața de masă – înainte de a ieși din cameră, se apropie de ea și o sărută pe frunte.

* * *

Deschide brusc ochii, cu un zvâcnet în inimă – i s-a părut că aude un strigăt. Prin fereastră pătrunde o lumină vagă, albăstrie, care-i scaldă fața. Rămâne nemișcat, încordându-și auzul – nimic, probabil a visat. Apoi, dintr-o dată, sugrumat, un strigăt de spaimă. E vocea maică-sii, nu are nicio îndoială – sare din pat cu inima bubuind și o senzație oribilă în

tot corpul. Ai lui nu se ceartă la miezul nopții, nu i-a auzit niciodată strigând unul la altul. Deschide ușa și iese în holul mic din fața camerei, apoi trece în sufragerie – nu e chiar întuneric, aceeași lumină lăptoasă pătrunde prin cele două ferestre conturând cu albastru formele negre ale mesei și scaunelor, colțul sobei, televizorul. Străbate camera spre ușa din partea opusă, care dă în holul de la intrare – e o ușă cu geam de sticlă mată, prin care se vede lumina aprinsă în partea cealaltă. În clipa în care întinde mâna spre clanță vede o umbră care se mișcă dincolo și îl aude pe taică-său.

— N-avem, mă, bani! Tot ce-avem e-n bancă, în casă n-avem.

E o voce răgușită, spartă, pe care o recunoaște cu greu.

— Lasă-ne... – vocea maică-sii se stinge într-un hohot de plâns.

— Dacă nu tace, v-omor pe-amândoi! Zi-i să tacă, dumnezeii mă-tii!

Un val de panică îi taie genunchii, sufocându-l. Icnește și voma îi ajunge în gură. Se ține de perete și expiră prelung, fără niciun sunet.

— Ia ce vrei...

— Zi-i mă să tacă! Dacă țipă mă jur că v-omor!

Se întoarce ca-n vis, intră în bucătărie și ia de pe dulap bâta de baseball pe care o vreme o purtase taică-său în mașină. Apoi revine lângă ușă, simțindu-și genunchii tremurând la fiecare pas, și pune mâna pe clanță.

— Intrați în cameră!

Vocea străină e răstită. În același timp umbra se mișcă, apropiindu-se brusc de geamul mat care-i desparte. Nu ezită nicio secundă – apucă bâta cu ambele mâini, ca pe o suliță, și o împinge cu putere prin sticlă. Geamul se prăbușește în țăndări, inundându-l de lumină – peste zgomotul cioburilor se aude un țipăt isteric. Străinul s-a prăbușit, lovit în tâmplă, și a scăpat arma din mână – nu și-a pierdut însă cunoștința, tocmai încearcă să se ridice. E un bărbat neras, cu fălci mari, solid. Băiatul trece prin cadrul ușii și de data asta apucă bâta normal – scoate un sunet oribil când izbește capul omului, drept în creștet. Sângele țâșnește și bărbatul se prăbușește rigid pe o parte, cu picioarele cuprinse de spasme. Îl lovește din nou, apoi încă o dată și încă o dată, zdrobindu-i craniul și năclăind bâta de sânge, până când spasmele corpului se opresc. Abia atunci se întoarce spre ai lui. Maică-sa e căzută în genunchi pe pragul dormitorului și hohotește acoperindu-și gura cu palmele, taică-său s-a aplecat deasupra ei, cuprinzând-o în brațe – niciunul nu pare să fie rănit. Își coboară privirea spre brațele care-i atârnă pe lângă corp și dă drumul bâtei, care saltă pe gresie cu un sunet sec, stropind-o cu sânge. Se răsucește, calcă peste picioarele bărbatului, deschide cu grijă cadrul ușii din care mai atârnă încă niște colți de sticlă și trece în sufragerie. Merge până la fotoliul de lângă sobă, se așază în el și privește nemișcat conturul albastru al televizorului de pe comodă – devine alb în clipa în care becul de pe terasă se aprinde.

Cuprins

aproape 7
înfrângerea 13
interviul 19
moș crăciun 35
marea surpriză 41
animal 47
bunica murind 53
film 59
duminicile 67
obsesia 73
ixi 81
robotul 87
vânătorul 93

Contravaloarea timbrului literar se virează în contul

Uniunii Scriitorilor din România

NR. RO44 RNCB 5101 0000 0171 0001

B.C.R. UNIREA | BUCUREȘTI

Una dintre cele mai mari virtuți scriitoricești este o frazare în care intenția nu e fățișă, explicită. Altfel spus: autorul reușește crearea unui întreg univers atât de firesc precum respiră. În ceea ce mă privește, nu încape nicio îndoială că volumul **oameni** *al lui Mihai Mateiu posedă această virtute. Pur și simplu îi cred fiecare rând scris, îl cred pe cuvânt. Desigur, amândoi provenim din lumi similare, dar nu acest fapt conjunctural mă face să simt și eu, asemenea autorului, însemnătatea ca atare a povestirilor de față, aceasta fiind acoperirea în aur a literaturii.*

— BARTIS ATTILA

O colecție de portrete puternice, luminate în mare măsură de aura unei izolări atent construite, o mână de oameni ajunși cu toții la câte-o experiență limită, acesta e în câteva cuvinte nucleul volumului de debut al lui Mihai Mateiu. Un jurnalist de succes își descoperă nemulțumirea față de propria viață în urma unui interviu luat unui excentric. Un adolescent învață să vâneze cu arcul, dar e pus în fața unui brutal atac surpriză. Un tip între două vârste e tulburat inexplicabil de o vizită la grădina zoologică. Un bărbat vorbește despre propria rutină de fier care a devenit cel mai important lucru din viața sa. Doi bătrânei au un secret și își petrec viața uitându-se la televizor. Dincolo de aparența calmă a „oamenilor" imaginați de Mihai Mateiu se cască hăuri neliniștitoare, frici nerostite, frustrări chinuitoare, obsesii și dorințe de nemărturisit. E vorba de o carte curajoasă, nu doar pentru că îți trebuie curaj să debutezi cu un volum de povestiri de câteva zeci de pagini, ci mai ales pentru că **oameni** *propune o scriitură care sună altfel decât cea mai mare parte a prozei tinerilor scriitori în vogă. Limpezimea, concizia, precizia, acestea sunt principalele sale calități.*

— RAREȘ MOLDOVAN

casa de Pariuri literare

www.cdpl.ro | editura@cdpl.ro

ISBN 978-606-8342-31-3

97 8606 83 4231 3